

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจความตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายงานผู้เขียนข้อมูลตรวจความตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผศ.ดร.วีรวรรณ รัณณูžeศิริกุล คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. อาจารย์อีสึฮิยะ สนิโข ประธานหลักสูตรพิสิกส์
คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
3. อาจารย์อาบีดีน ดะแซามะ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ข
รายงานผู้เขียนรายชื่อตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

รายนามผู้เขียนข้อมูลตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

1. ผศ.ดร.วีรวรรณ จันญะศรีกุล คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. อาจารย์อีสึหิยะ สนิท ประธานหลักสูตรพลศึกษา
คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
3. อาจารย์อาบีดีน ยะเซามาเมะ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ค
แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

**แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เพื่องานวิจัย
(ชุดที่ 1)**

สำหรับผู้เขียนรายงานด้านการออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design

เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพิสิกส์ เรื่อง คลื่น ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design กับ การออกแบบการเรียนรู้ตามคู่มือครุของสวท. ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัย นางสาวนูร์อัลวนี มอลอ

ภาควิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพิสิกส์ เรื่องคลื่น ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design กับการออกแบบการเรียนรู้ตามคู่มือ ครุของ สวท.ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สำหรับผู้เขียนรายงานด้านการออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design

แบบประเมินการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ รายวิชา พิสิกส์ ชื่อหน่วยการจัดการเรียนรู้ .เรื่อง คลื่น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เวลา 15 ชั่วโมง ครุผู้สอน นางสาวนูร์อัลวนี มอลอ

คำชี้แจง

- แบบประเมินชุดนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน 4 ระดับ ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นจากผู้เขียนรายงานเพื่อให้ได้มาข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนรายงานในระดับความหมายสมที่จะกำหนดเป็นเกณฑ์วัดคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขต่อไป
- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

4 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด	3 หมายถึง เหมาะสมมาก
2 หมายถึง เหมาะสมน้อย	1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการ	ความเหมาะสม
	4 3 2 1
1. ที่อ่อนนุ่มฯ กะทัดรัด ขัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ น่าสนใจ	
2. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดมีความเข้มข้นอย่างเหมาะสม	
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญ กับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	
4. ความครอบคลุมของสาระสำคัญกับตัวชี้วัดทั้งหมดของหน่วยฯ	
5. ความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงของหน่วยฯ	
6. ความครบถ้วนของสาระการเรียนรู้ด้านความรู้กับตัวชี้วัด	
7. ความครบถ้วนของสาระการเรียนรู้ด้านทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	
8. ความครบถ้วนของสาระการเรียนรู้ด้านคุณลักษณะกับตัวชี้วัด	
9. ความเหมาะสมของหลักฐาน(ภาระงาน/ขั้นงาน)เพื่อการประเมินผล การเรียนรู้สำหรับเป้าหมายสาระสำคัญ	
10. ความเหมาะสมของหลักฐาน(ภาระงาน/ขั้นงาน)เพื่อการประเมินผล การเรียนรู้สำหรับเป้าหมายตัวชี้วัด	
11. ความเหมาะสมของหลักฐาน(ภาระงาน/ขั้นงาน)เพื่อการประเมินผล การเรียนรู้สำหรับเป้าหมายสมรรถนะสำคัญ	
12. ความเหมาะสมของหลักฐาน(ภาระงาน/ขั้นงาน)เพื่อการประเมินผล การเรียนรู้สำหรับเป้าหมายคุณลักษณะ	
13. ความเหมาะสมของหลักฐาน(ภาระงาน/ขั้นงาน)เพื่อการประเมินผล การเรียนรู้สำหรับเป้าหมายคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
14. กิจกรรมการเรียนรู้ สามารถทำให้ผู้เรียนมีหลักฐานที่เป็นผลการ เรียนรู้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ทุกเป้าหมายในภาพรวม	
15. ความเหมาะสมของสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ในภาพรวม	
16. กำหนดจำนวนชั่วโมงเหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แต่ละ หลักฐาน ในภาพรวม	
17. ความเหมาะสมของวิธีการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ในภาพรวม	
18. ความเหมาะสมของเครื่องมือวัด และประเมินผลการเรียนรู้ใน ภาพรวม	
19. ความเหมาะสมของเกณฑ์การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ใน ภาพรวม	

20. หน่วยการเรียนรู้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้จริง

รวมคะแนน/สรุปผลการประเมิน (รวมคะแนนแนวตั้ง)

รวมคะแนนทั้งหมด (รวมคะแนนแนวอนจากบรรทัดบน)

หรือ คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม

(คิดคะแนนเฉลี่ยรายข้อแล้วจึงเฉลี่ยรวม 20 ข้อ)

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้

กรณีใช้คะแนนรวม

คะแนน 20-34 หมายถึง ปรับปรุง

คะแนน 35-49 หมายถึง พอดี

คะแนน 50-64 หมายถึง ดี

คะแนน 65-80 หมายถึง ดีมาก

กรณีใช้คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.75 หมายถึง ปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 1.76-2.50 หมายถึง พอดี

คะแนนเฉลี่ย 2.56-3.31 หมายถึง ดี

คะแนนเฉลี่ย 3.32-4.00 หมายถึง ดีมาก

12. ข้อเสนอแนะอื่น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
อันจะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แผนการจัดการเรียนรู้ แบบ Backward Design
สาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 คลื่น
วิทยาศาสตร์ (พิสิกส์)**

เรื่อง คลื่น	เวลา 15 ชั่วโมง
สาระที่ 5	มาตรฐาน ว 5.1

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 1.1 อธิบายธรรมชาติของคลื่น ทำการทดลองการเกิดคลื่นและการเคลื่อนที่แบบคลื่น (มาตรฐาน ว 5.1.1 ข้อ 1)
- 1.2 อธิบายลักษณะของตัวกล่างในขณะที่คลื่นเคลื่อนที่ผ่านและทำการทดลองศึกษาการเกิดคลื่น น้ำจากคลื่น (มาตรฐาน ว 5.1.1 ข้อ 1)
- 1.3 สำรวจตรวจสอบ สืบค้นข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับชนิดของคลื่น การเกิดคลื่นชนิดต่างๆ และอธิบายส่วนประกอบต่างๆ ของคลื่น อัตราเร็วของคลื่นและสามารถคำนวณหาปริมาณต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง(มาตรฐาน ว 5.1.1 ข้อ 1)
- 1.4 สำรวจตรวจสอบ และทดลองเกี่ยวกับสมบัติการสะท้อน การหักเห การแทรกสอด และการเลี้ยวเบนของคลื่น (มาตรฐาน ว 5.1.1 ข้อ 1)

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 การอธิบายธรรมชาติของคลื่น ทำการทดลองการเกิดคลื่นและการเคลื่อนที่แบบคลื่น
- 2.2 การอธิบายลักษณะของตัวกล่างในขณะที่คลื่นเคลื่อนที่ผ่านและการทำการทดลองศึกษาการเกิดคลื่นน้ำจากคลื่น
- 2.3 การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล การอธิบายเกี่ยวกับชนิดของคลื่น การเกิดคลื่นชนิดต่างๆ และการอธิบายส่วนประกอบต่างๆ ของคลื่น การหาอัตราเร็วของคลื่นและการคำนวณหาปริมาณต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 การสำรวจตรวจสอบ และทดลองเกี่ยวกับสมบัติการสะท้อน การหักเห การแทรกสอดและการเลี้ยวเบนของคลื่น

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 อธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติของคลื่นได้
- 3.2 บอกได้ว่าคลื่นเกิดขึ้นได้อย่างไร พร้อมยกตัวอย่างได้
- 3.3 อธิบายลักษณะการเคลื่อนที่ของตัวกล่างเมื่อคลื่นเคลื่อนที่ผ่านได้
- 3.4 บอกส่วนประกอบต่าง ๆ ของคลื่นได้
- 3.5 ทำการทดลองศึกษาการเกิดคลื่นน้ำจากคลื่นได้
- 3.6 แบ่งประเภทของคลื่นโดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ ได้
- 3.7 ทำการทดลองแสดงการเกิดคลื่นตามข่าวและคลื่นตามยาวได้

3.8 บอกส่วนประกอบต่าง ๆ ของคลื่นได้ อาทิ สันคลื่น ห้องคลื่น แอมพลิจูด ความยาวคลื่น เป็นต้น

- 3.9 ทำการทดลองเพื่อธิบายสมบัติการสะท้อนของคลื่นได้
- 3.10 ทำการทดลองเพื่อศึกษาสมบัติการหักเหของคลื่นได้
- 3.11 คำนวณหาปริมาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหักเหของคลื่นได้
- 3.12 ทำการทดลองเพื่อศึกษาเกี่ยวกับสมบัติการแทรกสอดของคลื่นได้
- 3.13 อธิบายและบอกลักษณะของคลื่นรวมที่เกิดจากการแทรกสอดของคลื่นได้
- 3.14 ทำการทดลองเพื่อศึกษาสมบัติการเลี้ยวเบนของคลื่นได้
- 3.15 บอกลักษณะของคลื่นที่เกิดจากการเลี้ยวเบนแบบต่างๆ ได้

4. ฝึกการคิดแบบ

ชั่วโมงที่	หัวข้อเรื่อง	ฝึกการคิดแบบ
1-2	ธรรมชาติของคลื่นและการเกิดคลื่น	คิดตีความ วิเคราะห์ สรุปความ วิจารณญาณ สร้างสรรค์และสังเคราะห์
3-6	ชนิดของคลื่น ส่วนประกอบของคลื่นและความสัมพันธ์ระหว่างคลื่น ความถี่ และอัตราเร็วของคลื่น	คิดตีความ วิเคราะห์ สรุปความ วิจารณญาณ สร้างสรรค์และสังเคราะห์
7-11	สมบัติการสะท้อนและการหักเหของคลื่น	คิดตีความ วิเคราะห์ สรุปความ วิจารณญาณ สร้างสรรค์และสังเคราะห์
12-15	สมบัติการแทรกสอดและการเลี้ยวเบนของคลื่น	คิดตีความ วิเคราะห์ สรุปความ วิจารณญาณ สร้างสรรค์และสังเคราะห์

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ในหน่วยการเรียนรู้นี้นักเรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของคลื่น ชนิดของคลื่น ส่วนประกอบของคลื่น อัตราเร็วของคลื่น สมบัติของคลื่น ได้แก่ การหักเห การสะท้อน การเลี้ยวเบน การแทรกสอดและความรู้ไปอธิบายเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้และกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มแบบปร่วมมือร่วมใจด้วยเทคนิคต่าง ๆ มีการตั้งคำถาม การสาอิท การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล การทดลอง การคิดวิเคราะห์ การลงข้อสรุป การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและการนำเสนอผลงาน มีการประเมินผลการเรียนรู้ไปพร้อมกับการจัดการเรียนรู้ที่มีทั้งการประเมินโดยครูและโดยนักเรียน

ครูผู้สอนควรจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวที่ระบุในแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถยึดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม การใช้คำถามในการนำเข้าสู่บทเรียนเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดซึ่งในแต่ละครั้งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะมีการสนทนากับทุนความรู้เดิม การตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและอยากรู้ตามบทเรียน การสาอิทเพื่อเร้าให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน การแสดงบทบาทในการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการสืบค้น สำรวจตรวจสอบ วิเคราะห์และลงข้อสรุปตลอดจนการนำเสนอผลการเรียนรู้ของตนเองในรูปแบบต่างๆ บทบาทของ

ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้จัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนวางแผนไว้ และครุครูแนะนำให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ระบุในหนังสือเรียน การทำกิจกรรมลองทำดู กิจกรรมลองคิดลองอภิปราย กิจกรรมการทดลอง และการทำแบบฝึกหัดทั้งหมดนี้เพื่อเป็นการฝึกฝนตนเอง

ชั้นโมงที่ 1-3	ธรรมชาติของคลื่นและการเกิดคลื่น (กระบวนการสืบเสาะหาความรู้)
----------------	---

5.1 ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนารถึงสถานการณ์ในชีวิตประจำวันเมื่อเราปักก้อนหินลงไปในทะเลน้ำ หลังจากที่ก้อนหินกระแทกกับผิวน้ำนักเรียนสังเกตเห็นสิ่งใดเกิดขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร เหตุใดน้ำบริเวณอื่นๆ ที่ไม่โดนก้อนหินปาจึงถูกรบกวนไปด้วย

2. ให้นักเรียนแต่ละคนสังเกตการสาธิตการทดลองของครูโดยการจุ่มปลายปากกาลงไปในกระถางน้ำ ปากกว้างที่มีน้ำอยู่ และให้นักเรียนสังเกตว่าเศษกระดาษเล็กๆ ที่ลอยอยู่ที่ขอบกระถางมีร่องรอยขึ้นลงได้อย่างไร เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

3. ตั้งคำถามต่อไปว่า ถ้าเราจะทำให้เกิดคลื่นน้ำ เราจะทำได้อย่างไร และเราจะมีวิธีการที่จะศึกษาส่วนประกอบบางอย่างของคลื่นน้ำที่เกิดขึ้น เช่น ส่วนที่เป็นสัมคลื่น ห้องคลื่นได้อย่างไร เราจะใช้อุปกรณ์ใดได้บ้าง (ยังไม่ต้องการคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์)

4. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักกับอุปกรณ์ที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของคลื่นน้ำและการเกิดสมบัติต่างๆ ของคลื่นน้ำที่เรียกว่าถ้าคลื่น พร้อมตั้งคำถามว่า ถ้าคลื่นที่นักเรียนเห็นที่ตั้งอยู่บนโต๊ะทดลองของนักเรียนมีส่วนประกอบที่สำคัญอะไรบ้าง และมีวิธีการใช้งานได้อย่างไร

5.2 ขั้นสอน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองเพื่อศึกษากิจกรรมที่ 4.1 ตามรายละเอียดในหนังสือเรียน

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนทำการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลองนำข้อมูลที่ได้มาร่วมกันวิเคราะห์ และลงข้อสรุป เขียนเป็นรายงานการทดลองฉบับสมบูรณ์ ซึ่งในการทำงานนักเรียนแต่ละกลุ่มควรได้มีการแบ่งหน้าที่กันในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน

3. ครูทำการประเมินกระบวนการทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

4. สุมตัวแทนนักเรียนจากกลุ่มต่างๆ ประมาณ 1-2 กลุ่ม นำเสนอผลการทำกิจกรรมที่ 4.1

5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับส่วนประกอบต่างๆ ของถ้าคลื่นและอุปกรณ์ประกอบถ้าคลื่นที่สำคัญ โดยการใช้ถ้าคลื่นของจริงประกอบการอภิปรายสรุป ซึ่งนักเรียนควรได้ข้อสรุปว่า ส่วนประกอบที่สำคัญของถ้าคลื่นได้แก่ ตัวถ้าที่แสงไฟสามารถส่องทะลุไปพื้นล่างได้ ตัวกำหนดคลื่นซึ่งมีทั้งชนิดกำหนดคลื่นวงกลมและชนิดคลื่นหน้าตรง สามารถสับเปลี่ยนได้และกำหนดความถี่ได้จากการปรับมอเตอร์ คอมไฟที่ติดอยู่เหนือถ้าเพื่อส่องให้เห็นถ้าเจนขึ้น ลักษณะของคลื่นที่เกิดขึ้นจะสังเกตได้จากเงาที่ปรากฏใต้ถ้าคลื่น ลักษณะของเงากิจกรรมรวมแสงและการสะท้อนแสงของส่วนประกอบของคลื่นที่เกิดขึ้น

6. และผลจากการทำกิจกรรมที่ 4.1 นักเรียนควรได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการเกิดคลื่นว่า คลื่นผิวน้ำบนถ้าคลื่นเกิดจากการที่ผิวน้ำถูกรบกวน ลักษณะของคลื่นที่เกิดขึ้นสามารถสังเกตได้จากเงาที่เกิดที่

พื้นใต้ถัดคลื่น โดยเมื่อผิวน้ำถูกรบกวนจะมีลักษณะโค้งขึ้นโดยส่วนที่โค้งขึ้นจะดึงดัน เมื่อแสงจากหลอดไฟส่องกระทบจะทำให้เกิดการรวมแสงและการกระจายแสงเกิดขึ้น จึงเห็นเป็นแถบมีดແบส่วนที่เป็นสันคลื่นทำให้เกิดແบส่วนที่เป็นห้องคลื่นทำให้เกิดແບมีด ถ้าวัดระยะจากແບส่วนที่โค้งแล้วจะได้ค่าความยาว 1 ลูกคลื่น ถ้าเราให้ปุ่มกลมสัมผัสกับผิวน้ำ 1-2 ครั้งจะทำให้เกิดคลื่นลดลงกลม ถ้าเรามุ่งกลมเข้าทั้งหมดแล้วปรับให้ส่วนที่เป็นคนสัมผัสกับผิวน้ำ 1-2 ครั้ง จะทำให้เกิดคลื่นลดหน้าตระ และถ้าเราให้ปุ่มกดนิดคลื่นทั้งสองชนิดสัมผัสผิวน้ำอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดคลื่นต่อเนื่องวงกลม และคลื่นต่อเนื่องหน้าตระ ดังนั้นลักษณะของคลื่นที่เกิดขึ้นจะขึ้นอยู่กับลักษณะของการรบกวน เช่น การเกิดคลื่นผิวน้ำจากการรบกวนด้วยวัตถุที่มีลักษณะเป็นจุดจะทำให้เกิดคลื่นวงกลม ถ้าเป็นແบยาวจะทำให้เกิดคลื่นหน้าตระ

7. ครูให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ถ้าดคลื่นดังต่อไปนี้การศึกษาลักษณะต่างๆ ของคลื่นน้ำ เมื่อเราทำให้เกิดคลื่นขึ้นแล้วสามารถสังเกตส่วนประกอบต่างๆ การเกิดสมบัติต่างๆ ของคลื่นน้ำได้จากเงาที่ปรากฏที่ได้ถูก ส่วนที่เป็นແບส่วนคือส่วนสันคลื่นเกิดจากการที่สันคลื่นมีลักษณะคล้ายเลนส์นูนจึงทำหน้าที่รวมแสงทำให้เกิดແບส่วนที่เป็นແບมีดกว่าจะเป็นส่วนของห้องคลื่นที่ทำหน้าที่เสมือนเลนส์เว้า ถ้าดคลื่นสามารถใช้ศึกษาส่วนประกอบของคลื่น การเกิดคลื่น สมบัติการสะท้อน การหักเห การเลี้ยวเบนและการแทรกสอดได้ โดยใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่มีมาพร้อมถ้าดคลื่นประกอบการศึกษาตามเงื่อนไขของการเกิดปรากฏการณ์นั้นๆ

8. ครูสาธิตการเกิดคลื่นตามข่าวโดยการสะบัดเชือกที่มีผ้าขาวผูกไว้ที่เส้นเชือกแล้วให้นักเรียนคนหนึ่งจับปลายเชือกอีกด้านหนึ่งไว้ ครูสะบัดปลายเชือกในลักษณะขึ้น-ลง ให้นักเรียนสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นบนเส้นเชือก และสังเกตการเคลื่อนไหวของผ้าขาวที่ผูกไว้ เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

9. ครูสาธิตต่อโดยการทำให้เกิดคลื่นตามข่าวในสปริงโดยการสะบัดสปริงตามยาวโดยผูกผ้าขาวไว้ที่ตัวกลางของสปริงให้นักเรียนสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นบนเส้นเชือก และสังเกตการเคลื่อนไหวของผ้าขาวที่ผูกไว้ เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น พร้อมตั้งคำถามว่า

- คลื่นที่เกิดขึ้นทั้งสองกรณีเกิดขึ้นได้อย่างไร
- คลื่นที่เกิดขึ้นทั้งสองกรณีมีลักษณะแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร นักเรียนจะอธิบายได้อย่างไร

10. การตั้งคำถามและการสาธิต นักเรียนควรได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการเกิดคลื่น ลักษณะของอนุภาคของตัวกลางที่คลื่นเคลื่อนที่ผ่านว่าจะมีการสั่นขึ้นลง หรือสั่นไปมาเท่านั้น อนุภาคของตัวกลางที่คลื่นเคลื่อนที่ผ่านจะไม่เคลื่อนที่ไปพร้อมกับคลื่น เมื่อเกิดคลื่นพลังงานเท่านั้นที่ถูกส่งผ่านตัวกลางต่อๆ กันไป

5.3 ขั้นสรุป

1. สุมตัวแทนนักเรียนสรุปเกี่ยวกับความรู้ที่ได้เรียนในครั้งนี้
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
3. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามที่นักเรียนอยากรู้เพิ่มเติม
4. นักเรียนแต่ละคนบันทึกผลการเรียนรู้ลงในสมุดบันทึกความรู้ประจำวันของตนเอง

ข้าวโมงที่ 4 - 7	ชนิดของคลื่น ส่วนประกอบของคลื่นและความสัมพันธ์ระหว่างคลื่น ความถี่ และอัตราเร็วของคลื่น (กระบวนการสืบเสาะหาความรู้)
------------------	--

5.1 ขั้นนำ

- นักเรียนและครูร่วมกันสนทนากับทบทวนเกี่ยวกับการเกิดคลื่น การเคลื่อนที่แบบคลื่นตามที่เรียนผ่านมา
- ทำการสาอิตโดยการสะบัดสปริงคลื่นในลักษณะของการสะบัดตามยาว และการสะบัดตามขวา พร้อมตั้งคำถามนักเรียนว่า ลักษณะของคลื่นที่เกิดขึ้นแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร การสั่นของตัวกลางในขณะเกิดคลื่นทั้งสองแบบแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

5.2 ขั้นสอน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่มเท่าๆ กัน ให้นักเรียนกลุ่มที่ 1-4 ศึกษาภาระที่ 4.2 เรื่องคลื่นตามยาวและคลื่นตามขวา วางแผนกิจกรรม แบ่งหน้าที่กันในการทำงาน เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทำกิจกรรม ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการทำกิจกรรมลงในกระดาษชาร์ท โดยทุกคนในกลุ่มสามารถที่จะเป็นตัวแทนกลุ่มในการนำเสนอผลงานได้

2. ในส่วนของกลุ่มที่ 5-8 ให้ศึกษาการทำกิจกรรมที่ 4.3 ชนิดของคลื่น ทำการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งสืบค้นต่างๆ จากหนังสือเรียน จากอินเทอร์เน็ต เก็บรวบรวมข้อมูล ร่วมกันวิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผลการทำกิจกรรมลงในกระดาษชาร์ท โดยทุกคนในกลุ่มสามารถที่จะเป็นตัวแทนกลุ่มในการนำเสนอผลงานได้

3. สุมตัวแทนนักเรียนจากทุกกลุ่มฯ ละ 1 คน เป็นตัวแทนในการนำเสนอผลงาน โดยให้ตัวแทนจากกลุ่มที่ 1-4 เป็นผู้นำเสนอผลงานก่อน กลุ่มที่ 5-8 เป็นผู้ฟัง โดยการจับฉลากจับคู่กัน เช่น กลุ่ม 1 อาจคู่กับกลุ่ม 7 กลุ่ม 2 อาจคู่กับกลุ่ม 5 เป็นต้น ใช้เวลานำเสนอประมาณ 10 นาที

4. เมื่อหมดเวลาให้เปลี่ยนกลุ่มที่ 5-8 เป็นผู้นำเสนอผลงานสลับกัน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

5. ครุสุมนักเรียนประมาณ 3-4 คน สรุปเรื่องที่ศึกษาให้เพื่อนทั้งชั้นเรียนฟัง

6. ครุนำอภิปรายสรุปเกี่ยวกับชนิดของคลื่น ว่ามีการแบ่งประเภทอย่างไรบ้าง ใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง จนได้ข้อสรุปที่สมบูรณ์ร่วมกัน

7. นำอภิปรายเกี่ยวกับส่วนประกอบต่างๆ ของคลื่น ความสัมพันธ์ระหว่างคลื่น ความถี่และอัตราเร็วของคลื่นตามรายละเอียดในหนังสือเรียน

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมสมองคิดหาคำตอบของกิจกรรมลงทำดู พร้อมร่วมกันอภิปรายเฉลยคำตอบ

5.3 ขั้นสรุป

- สุมตัวแทนนักเรียนสรุปเกี่ยวกับความรู้ที่ได้เรียนในครั้งนี้
- นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการนำเสนอความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- ครุให้นักเรียนตั้งคำถามที่นักเรียนอยากรู้เพิ่มเติม
- นักเรียนแต่ละคนบันทึกผลการเรียนรู้ลงในสมุดบันทึกผลการเรียนรู้รายขั้วโมง

ชั่วโมงที่ 8-12	สมบัติการสะท้อนและการหักเหของคลื่น (กระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มแบบร่วมมือร่วมใจ เทคนิค Learning Together)
-----------------	--

5.1 ขั้นนำ

- ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากับความรู้เดิมเกี่ยวกับคลื่นที่เรียนผ่านมา
- ให้ตัวแทนนักเรียนสาธิตการเกิดคลื่นโดยการผูกเชือกับลูกบิดประตูให้แน่น จากนั้นดึงเชือกให้ค่อนข้างตึงแล้วสะบัดเชือก 1 ถึง 2 ครั้ง ให้นักเรียนสังเกตผลที่เกิดขึ้นเมื่อคลื่นในเชือกเดินทางไปถึงจุดที่ผูกติดกับลูกบิดประตู พร้อมตั้งคำถามว่าคลื่นที่เคลื่อนที่ย้อนกลับมาหาเพื่อนที่สะบัดเชือกมาจากไหน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสาธิตต่อไปโดยใช้สปริงคลื่น ให้นักเรียนคนหนึ่งจับปลายด้านหนึ่งของสปริงคลื่นให้ตึงอยู่กับที่บนโต๊ะสาธิต จากนั้นครูดึงสปริงคลื่นออกไปพอประมาณแล้วสะบัดปลายสปริงประมาณ 1-2 ครั้ง ให้นักเรียนสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากที่คลื่นที่ครูสะบัดเดินทางไปถึงเพื่อน คลื่นที่ครูสะบัดเดินทางกลับมาหาครูได้อย่างไร

5.2 ขั้นสอน

- แบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละ เก่ง ปานกลาง อ่อน กลุ่มละ 4 คน
- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถามความรู้เกี่ยวกับสมบัติการสะท้อนและการหักเหของคลื่น พร้อมเสนอตัวอย่างการคำนวณตามรายละเอียดในหนังสือเรียนและสื่อภาพเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการสะท้อนและการหักเหของคลื่นจากอินเทอร์เน็ตประกอบการอธิบายซักถาม
- ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาที่ยังสงสัยเพิ่มเติม
- นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา กิจกรรมที่ 4.4 และ 4.5 ในหนังสือเรียน ร่วมกันวางแผนทำการทดลอง รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลอง นำข้อมูลที่ได้มาร่วมกันวิเคราะห์ลงข้อสรุป เขียนเป็นรายงานการทดลองฉบับสมบูรณ์จากนั้นให้ทำความสะอาดเข้าใจผลงานร่วมกัน โดยทุกคนในกลุ่มสามารถเป็นตัวแทนกลุ่มในการนำเสนอผลงานได้ การแบ่งหน้าที่อาจทำได้ เช่น

คนที่ 1 อ่านรายละเอียดของกิจกรรมและอธิบายรายละเอียดให้เพื่อนรับทราบ

คนที่ 2 จัดเตรียมอุปกรณ์และเป็นผู้นำในการออกแบบการทดลองและให้เพื่อนๆ มีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น

คนที่ 3 จดบันทึกและเขียนรายงานการทดลอง

คนที่ 4 วิเคราะห์ผลการทดลองและสรุปผลการทดลองโดยการเป็นผู้นำและให้เพื่อนๆ มีส่วนร่วมกันในการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น จนได้ข้อสรุปที่ sama กับกลุ่มยอมรับ

หากกลุ่มใหญ่มี 5 คน ให้แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบงานให้ครบถ้วน การทำหน้าที่ของแต่ละคนไม่ควรซ้ำหน้าที่เดิมจากครั้งที่ผ่านมา ความมีการหมุนเวียนกันใหม่ทุกครั้งและให้นักเรียนประเมินการทำงานกลุ่มด้วยทุกครั้ง รวมทั้งต้องพยายามทำงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดซึ่งจะทำให้ได้รับโบนัสการทำงานกลุ่มด้วย หากทำงานช้าจะถูกหักแต้มการทำงานกลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนผลการทดลองที่กลุ่มของตนเองทำได้ลงกระดาษชาร์ท และนำไปติดที่บอร์ดหน้าห้องทุกกลุ่ม

5. สุมตัวแทนนักเรียนประมาณ 1-2 กลุ่ม โดยการจับฉลากนำเสนอผลการตรวจสอบตามรายละเอียดในกิจกรรมที่ 4.4 และ 4.5

6. จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อให้ได้ข้อสรุปว่า เมื่อคลื่นเดินทางไปกระทบสิ่งกีดขวางซึ่งเราเรียกว่าคลื่นตากกระหบ จะมีคลื่นบางส่วนที่สะท้อนออกมากจากสิ่งกีดขวางนั้น ซึ่งเราเรียกว่าคลื่นสะท้อน โดยลักษณะของคลื่นที่สะท้อนออกมานี้มีความยาวคลื่น ความถี่ และความเร็วเท่าเดิมแต่มีทิศทางเปลี่ยนไปจากเดิม โดยจะเป็นไปตามกฎการสะท้อน และลักษณะของคลื่นที่สะท้อนออกมานี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของผิวสะท้อนนั้นด้วย ส่วนการหักเหของคลื่นจะเกิดขึ้นเมื่อคลื่นเดินทางไปพบตัวกลางชนิดใหม่ เช่น ตัวกลางน้ำลึกไปตัวกลางน้ำตื้น ความเร็วและทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่นจะเปลี่ยนไปจากเดิมแต่ความถี่จะไม่เปลี่ยนแปลง

7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน คิดหาคำตอบของกิจกรรมลองทำดูและกิจกรรมลองคิดลองอภิปราย ตามรายละเอียดในหนังสือเรียน ในเวลาที่กำหนดในสมุดบันทึกผลการเรียนรู้รายชั่วโมง จากนั้นครูนำอภิปรายสรุปคำตอบ

5.3 ขั้นสรุป

1. สู่ตัวแทนนักเรียนสรุปเกี่ยวกับความรู้ที่ได้เรียนในครั้งนี้
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหรือเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน
3. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามที่นักเรียนอยากรู้เพิ่มเติม
4. นักเรียนแต่ละคนบันทึกผลการเรียนรู้ลงในสมุดบันทึกผลการเรียนรู้รายชั่วโมง

ชั้นปีที่ 13-15	สมบัติการแทรกสอดและการเลี้ยวเบนของคลื่น (กระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มแบบร่วมมือร่วมใจ เทคนิค Student Teams-Achievement Division)
-----------------	---

5.1 ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนบทหวานเกี่ยวกับสมบัติการสะท้อนและหักเหของคลื่นที่เรียนผ่านมา พร้อมตั้งคำถามว่า นอกจำกัด 2 ประการที่เรียนผ่านมา คลื่นยังสามารถแสดงสมบัติอะไรได้อีกบ้าง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสาธิตโดยการใช้เชือกยาวประมาณ 3 เมตร ให้นักเรียนคนหนึ่งถือปลายเชือกอีกด้านหนึ่งไว้ โดยครูและนักเรียนยืนห่างกันพอประมาณ อย่าให้เชือกตึงมาก จากนั้นให้นักเรียนสะบัดปลายเชือกขึ้นพร้อมๆ กันครูสังเกตผลที่เกิดขึ้นเมื่อคลื่นที่ครูสะบัดกับคลื่นที่นักเรียนสะบัดเดินทางมาพบกัน พร้อมตั้งคำถามว่า สิ่งที่นักเรียนเห็นคืออะไร คลื่นใหม่ที่เกิดขึ้นแตกต่างจากคลื่นเดิมหรือไม่ อย่างไร

3. ครูและนักเรียนทำการสาธิตต่อโดยให้นักเรียนสะบัดเชือกลงแต่ครูสะบัดเชือกขึ้น ผลการสังเกต เมื่อคลื่นทั้งสองเดินทางมาพบกันแตกต่างจากเดิมหรือไม่ อย่างไร

4. ทำการสาธิตต่อไปโดยใช้สปริงคลื่นวางบนโต๊ะสาธิต จากนั้นให้นักเรียนคนหนึ่งถือปลายด้านหนึ่งไว้ ดึงสปริงคลื่นออกพอประมาณ แล้วให้ครูและนักเรียนสะบัดปลายสปริงคลื่นในแนวระดับพร้อมๆ กัน สังเกตผลที่เกิดขึ้นเมื่อคลื่นทั้งสองเดินทางมาพบกัน ผลที่ได้แตกต่างจากการสะบัดเชือกหรือไม่ อย่างไร

5.2 ขั้นสอน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละ เก่ง ปานกลาง อ่อน กลุ่มละ 5 คน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถามความรู้เกี่ยวกับสมบัติการแทรกสอดและการเลี้ยวเบนของคลื่นตามรายละเอียดในหนังสือเรียนและสื่อภาพเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการแทรกสอด และการเลี้ยวเบนของคลื่นจากอินเทอร์เน็ตประกอบการอธิบายซักถาม

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา กิจกรรมที่ 4.6 และ 4.7 ในหนังสือเรียน ร่วมกันวางแผน ทำการทดลอง รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลอง นำข้อมูลที่ได้มาร่วมกันวิเคราะห์ลงข้อสรุปเขียน เป็นรายงานการทดลองฉบับสมบูรณ์จากนั้นให้ความเข้าใจผลงานร่วมกัน โดยทุกคนในกลุ่มสามารถ เป็นตัวแทนกลุ่มในการนำเสนอผลงานได้ การแบ่งหน้าที่อาจทำได้ เช่น

คนที่ 1 อ่านรายละเอียดของกิจกรรมและอธิบายรายละเอียดให้เพื่อนรับทราบ

คนที่ 2 จัดเตรียมอุปกรณ์และเป็นผู้นำในการออกแบบการทดลองและให้เพื่อนๆ มีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น

คนที่ 3 จดบันทึกและเขียนรายงานการทดลอง

คนที่ 4 วิเคราะห์ผลการทดลองและสรุปผลการทดลองโดยการเป็นผู้นำและให้เพื่อนๆ มีส่วนร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น จนได้ข้อสรุปที่สามารถกลุ่มยอมรับ

หากกลุ่มใหม่มี 5 คน ให้แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบงานให้ครบถ้วน การทำหน้าที่ของแต่ละ คนไม่ควรซ้ำหน้าที่เดิมจากครั้งที่ผ่านมา ความมีการหมุนเวียนกันใหม่ทุกครั้งและให้นักเรียนประเมินการ ทำงานกลุ่มด้วยทุกครั้งรวมทั้งต้องพยายามทำงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดซึ่งจะทำให้ได้รับโบนัสการ ทำงานกลุ่มด้วย หากทำงานซ้ำจะถูกหักแต้มการทำงานกลุ่ม

4. สุมตัวแทนนักเรียนประมาณ 1-2 กลุ่ม โดยการจับฉลากนำเสนอผลการตรวจสอบตาม รายละเอียดในกิจกรรมที่ 4.6 และ 4.7

5. จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อให้ได้ข้อสรุปว่า ใน การแทรกสอดของคลื่นนั้นเกิด จากการที่คลื่นตั้งแต่ 2 ขบวนเดินทางมาพบกันคลื่นทั้งสองสามารถที่จะรวมกันได้ซึ่งอาจเป็นการรวมกัน แบบหักล้าง (บริเวณที่ผิวน้ำไม่กระเพื่อม) และแบบเสริมกัน (บริเวณที่ผิวน้ำกระเพื่อมมากที่สุด) ก็ได้ ซึ่งความสามารถสังเกตได้จากแนวแม่ด้านที่เกิดขึ้นใต้คาดคลื่น (ลดลายการแทรกสอดหรือริ้วของ การแทรกสอด) และคุณสมบัติการเลี้ยวเบนของคลื่นเกิดจากการที่คลื่นสามารถเดินทางอ้อมสิ่งกีด ขวางได้เมื่อคลื่นเดินทางไปพบสิ่งกีดขวาง ซึ่งในการเกิดการเลี้ยวเบนของคลื่นอาจเกิดการสะท้อนไป พร้อมๆ กันได้ ลักษณะของคลื่นหลักการเลี้ยวเบนจะขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งกีดขวาง

5.3 ขั้นสรุป

1. สุมตัวแทนนักเรียนสรุปเกี่ยวกับความรู้ที่ได้เรียนในครั้งนี้
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหรือ เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน
3. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามที่นักเรียนอยากรู้เพิ่มเติม
4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 4
5. นักเรียนแต่ละคนบันทึกผลการเรียนรู้ลงในสมุดบันทึกผลการเรียนรู้รายชั่วโมง

6. การประเมินผลการเรียนรู้

6.1 วิธีการประเมินผล

1. ครุประเมิน

1.1 ประเมินคุณลักษณะที่ปฏิบัติกรรม

- ประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามรายละเอียดในแบบประเมิน
- ประเมินทักษะการปฏิบัติ ความคล่องแคล่วในการทำกิจกรรม การใช้เครื่องมือโดยใช้แบบสังเกตการปฏิบัติกรรม

- ประเมินความคิดจากการตอบคำถาม การถามคำถาม และการอภิปราย

1.2 ประเมินจากผลของการทำกิจกรรม คือ รายงานการทำกิจกรรม รายงานการทดลอง สมุดบันทึกผลการเรียนรู้ และจากการนำเสนอผลงาน การตอบคำถาม ซึ่งสามารถประเมินได้หลายด้านคือ

2. นักเรียนประเมินกันเองจากการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

3. นักเรียนประเมินตนเองจากการร่วมกิจกรรมโดยใช้แบบประเมินตนเอง และการตอบคำถามท้ายเรื่องหรือท้ายหน่วย

6.2 เครื่องมือประเมิน

1. แบบประเมินการอภิปรายหรือการนำเสนอผลงาน

2. แบบสังเกตและประเมินพฤติกรรม

3. แบบประเมินการรับฟังการนำเสนอ กิจกรรมการเรียนรู้

4. แบบสังเกตการทดลองของครูและนักเรียน

5. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

6. สมุดบันทึกผลการเรียนรู้รายชั้นโรง

7. คำถาม แบบฝึกหัด

6.3 เกณฑ์การประเมินผล

1. การประเมินผลงาน

1. ระดับคุณภาพของผลงานดีมาก	ได้คะแนน	5	คะแนน
2. ระดับคุณภาพของผลงานดี	ได้คะแนน	4	คะแนน
3. ระดับคุณภาพของผลงานพอใช้	ได้คะแนน	3	คะแนน
4. ระดับคุณภาพของผลงานปรับปรุง	ได้คะแนน	2	คะแนน

2. การประเมินการนำเสนอผลงาน

1. ระดับคุณภาพของการนำเสนอผลงาน	ดีมาก	ได้คะแนน	5	คะแนน
2. ระดับคุณภาพของการนำเสนอผลงาน	ดี	ได้คะแนน	4	คะแนน
3. ระดับคุณภาพของการนำเสนอผลงาน	พอใช้	ได้คะแนน	3	คะแนน
4. ระดับคุณภาพของการนำเสนอผลงาน	น้อย	ได้คะแนน	2	คะแนน
5. ระดับคุณภาพของการนำเสนอผลงาน	ควรปรับปรุง	ได้คะแนน	1	คะแนน

3. การประเมินผลการสังเกตการทดลอง การทำงานกลุ่มและพฤติกรรมการทำงานในกลุ่ม

1. ระดับคุณภาพของการปฏิบัติ	ดีมาก	ได้คะแนน	5	คะแนน
2. ระดับคุณภาพของการปฏิบัติ	ดี	ได้คะแนน	4	คะแนน
3. ระดับคุณภาพของการปฏิบัติ	พอใช้	ได้คะแนน	3	คะแนน
4. ระดับคุณภาพของการปฏิบัติ	ปรับปรุง	ได้คะแนน	2	คะแนน

4. การประเมินการรับฟังการนำเสนอ กิจกรรมการเรียนรู้

1. ระดับคุณภาพของการรับฟังนำเสนอผลงาน	ดีมาก	ได้คะแนน	5	คะแนน
2. ระดับคุณภาพของการรับฟังนำเสนอผลงาน	ดี	ได้คะแนน	4	คะแนน
3. ระดับคุณภาพของการรับฟังนำเสนอผลงาน	พอใช้	ได้คะแนน	3	คะแนน
4. ระดับคุณภาพของการรับฟังนำเสนอผลงาน	น้อย	ได้คะแนน	2	คะแนน
5. ระดับคุณภาพของการรับฟังนำเสนอผลงาน	ปรับปรุง	ได้คะแนน	1	คะแนน

5. การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. ระดับคุณภาพ	มากที่สุด	ได้คะแนน	5	คะแนน
2. ระดับคุณภาพ	มาก	ได้คะแนน	4	คะแนน
3. ระดับคุณภาพ	ปานกลาง	ได้คะแนน	3	คะแนน
4. ระดับคุณภาพ	น้อย	ได้คะแนน	2	คะแนน
5. ระดับคุณภาพ	น้อยที่สุด	ได้คะแนน	1	คะแนน

7. สื่อการเรียนรู้

1. ชุดภาคลีนพร้อมอุปกรณ์
2. หม้อแปลงโวลต์ต่อ
3. สายไฟ
4. น้ำ
5. กระดาษขาว
6. เชือก
7. ถ่านน้ำ
8. ดินสอ
9. ไม้บรรทัด
10. สปริงคลีน
11. เศษผ้า
12. เชือก
13. กระดาษชำระ
14. สีเมจิ
15. คอมพิวเตอร์

16. โพรเจกเตอร์
17. กระดาษเขียนรายงาน
18. หนังสือเรียนพิสิกส์
19. แบบประเมิน

8. แหล่งเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. หนังสือคู่มือจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ
3. <http://www.ipst.ac.th>
4. <http://www.ku.ac.th>
5. <http://www.chula.ac.th>
6. <http://www.cgat.or.th>
7. <http://www.nasa.gov>
8. <http://www.physlink.com>
9. <http://www.physics.berkeley.edu/>
10. <http://www.rit.ac.th>
11. <http://www.school.net.th/library>
12. <http://www.sanook.com>
13. <http://www.google.com>
14. <http://www.tei.or.th>

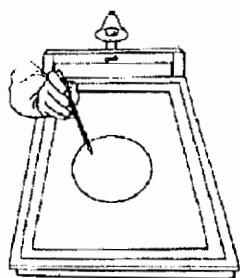
9. กิจกรรมเสนอแนะ

ธรรมชาติของคลื่นและการเกิดคลื่น

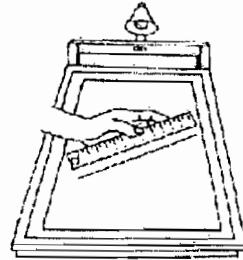
ในการนำเข้าสู่บทเรียนในเรื่องนี้ครูผู้สอนควรยกตัวอย่างสถานการณ์การทำให้เกิดคลื่นน้ำโดยการโยนก้อนทินลงในน้ำตามรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใช้แนวคิดตามและการสาธิตในแผนการ-จัดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในบทเรียน จากนั้นให้นักเรียนทำการทดลองเกี่ยวกับการเกิดคลื่นน้ำในภาชนะ ซึ่งก่อนที่จะให้นักเรียนลงมือทำการทดลองครูควรนำภูมิปัญญาให้นักเรียนรู้จักกับอุปกรณ์ภาชนะ ส่วนประกอบต่างๆ และการศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของคลื่นจากภาชนะ

กิจกรรมที่ 4.1 การเกิดคลื่น

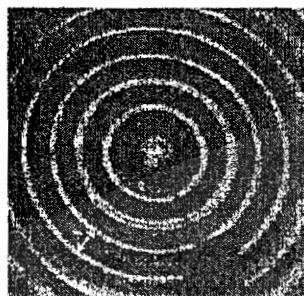
ตัวอย่างผลการทดลอง (นักเรียนอาจวาดเป็นรูป)

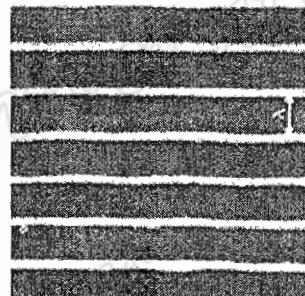
ลักษณะของคลื่นที่เกิดจากการจุ่มปลายปากกา 1 - 2

ลักษณะของคลื่นที่เกิดจากการจุ่มขอบไม้บรรทัด 1 - 2

ลักษณะของคลื่นที่เกิดจากแหล่งกำเนิดคลื่นวงกลม

ลักษณะของคลื่นที่เกิดจากแหล่งกำเนิดคลื่นหน้าตระ

คำถามหลังการทดลอง

- เมื่อนำดินสอหรือปลายปากกาจุ่มน้ำบริเวณกลาง桌面คลื่น แล้วนักเรียนสังเกตเห็นอะไรที่กระดาษใต้桌面คลื่น และสิ่งที่นักเรียนเห็นแทนส่วนใดของคลื่น
แนวคำตอบ เห็นแบบมีดແບส่วนว่างเกิดขึ้นประมาณ 1 - 2 แบบ ซึ่งແບส่วนว่างแทน สันคลื่นส่วนແບมีดแทนห้องคลื่น
- การจุ่มปลายปากกา กับสันไม้บรรทัดที่น้ำบริเวณกลาง桌面คลื่น ให้ผลการสังเกตแตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร
แนวคำตอบ แตกต่างกัน โดยการจุ่มปลายปากการทำให้เกิดคลื่นวงกลม ส่วนการจุ่มขอบ ไม้บรรทัดทำให้เกิดคลื่นหน้าตระ
- การใช้ปุ่มวงกลมของ桌面คลื่นจำนวน 1 ปุ่ม จุ่มในน้ำแล้วเปิดปุ่มความถี่ ผลที่เกิดขึ้นบนกระดาษใต้桌面คลื่นแตกต่างจากการใช้ปากกาจุ่ม 1 ครั้งหรือไม่ อย่างไร
แนวคำตอบ แตกต่างกันตรงที่การจุ่มปากการทำให้เกิดคลื่นเพียง 1 - 2 ลูก แต่การจุ่มปุ่ม วงกลมของ桌面คลื่นทำให้เกิดคลื่นวงกลมอย่างต่อเนื่อง
- ปุ่มวงกลมและແບคลื่นหน้าตระ ทำให้เกิดผลบนกระดาษใต้桌面คลื่นแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

แนวคิดตอบ แตกต่างกัน ปูมกลมทำให้เกิดคลื่นวงกลม แบบคลื่นหน้าตรงทำให้เกิดคลื่นหน้าตรง

5. การปรับปูมความถี่มากหรือน้อย ให้ผลแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
แนวคิดตอบ ความถี่มากจะเห็นແນบมีดແນบสว่างอยู่ชิดกันมากขึ้น
6. นักเรียนจะสรุปผลการทดลองได้ว่าอย่างไร
แนวคิดตอบ การทำให้เกิดคลื่นน้ำจากการทดลองทำได้โดยการรบกวนผิวน้ำ โดยใช้ปลายปากกาหรือขอบไม้บรรทัด หรือใช้ปูมกำเนิดคลื่น ลักษณะของคลื่นที่เกิดขึ้นจะขึ้นอยู่กับรูปร่างของสิ่งที่ไปรบกวน

ครูผู้สอนควรนำภูมิปัญญาในการเกิดขึ้นของแบบมีดແນบสว่าง จากคลื่น และนำภูมิปัญหาให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของคลื่นโดยใช้การสาธิตและคำตามรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อสรุปเกี่ยวกับการเคลื่อนที่ของอนุภาคตัวกลางในขณะที่คลื่นเคลื่อนที่ผ่าน

ชนิดของคลื่น ส่วนประกอบของคลื่นและความสัมพันธ์ระหว่างคลื่น ความถี่และอัตราเร็วของคลื่น

ในการเรียนหัวข้อนี้ ครูควรนำเข้าสู่บทเรียนโดยการทบทวนเกี่ยวกับการเกิดคลื่น การเคลื่อนที่แบบคลื่น จากนั้นใช้การสาธิตและแนวคิดตามในแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับคลื่นตามความวางและคลื่นตามยาว ชนิดของคลื่น นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

กิจกรรมที่ 4.2 คลื่นตามยาวและคลื่นตามยาว

ตัวอย่างผลการทดลอง

เมื่อสะบัดปลายเชือกขึ้นลงเป็นจังหวะจะสังเกตเห็นเศษผ้าที่ผูกไว้เคลื่อนที่ขึ้นลงตามจังหวะของคลื่นที่เคลื่อนที่ผ่านโดยอยู่ที่เดิม และเมื่อออกแรงสะบัดสปริงในแนวขานกับพื้นพบว่าเศษผ้าที่ผูกไว้จะเคลื่อนที่ไป-มา ในแนวขานกับพื้นด้วยช่วงกว้างคงที่โดยไม่เคลื่อนที่ไปพร้อมกับคลื่น

คำถามหลังการทดลอง

1. เมื่อนักเรียนทำการสะบัดปลายเชือกในลักษณะขึ้นลง ปมผ้าที่ผูกไว้มีการเคลื่อนที่อย่างไร ปมผ้าเคลื่อนที่ไปพร้อมกับคลื่นที่เกิดขึ้นหรือไม่

แนวคิดตอบ ปมผ้าขับขึ้นลงและไม่เคลื่อนที่ไปพร้อมกับคลื่น

2. เมื่อนักเรียนทำการสะบัดปลายสปริงในลักษณะขานกับแนวระดับ ปมผ้าที่ผูกไว้มีการเคลื่อนที่อย่างไร ปมผ้าเคลื่อนที่ไปพร้อมกับคลื่นที่เกิดขึ้นหรือไม่

แนวคิดตอบ ปมผ้าขับไป-มา ด้วยช่วงกว้างค่าหนึ่งโดยไม่เคลื่อนที่ไปพร้อมกับคลื่น

3. ลักษณะของการเกิดคลื่นในเส้นเชือกกับที่เกิดขึ้นในสปริงแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

แนวคิดตอบ แตกต่างกัน โดยคลื่นที่สะบัดเชือกปมด้วยจะเคลื่อนที่ขึ้นลงตั้งฉากกับทิศการเคลื่อนที่ของคลื่น ส่วนการสะบัดสปริงปมด้วยจะเคลื่อนที่ขานกับทิศการเคลื่อนที่ของคลื่น

4. ลักษณะของคลื่นที่เกิดขึ้นในเส้นเชือก จัดเป็นคลื่นชนิดใด เพราะเหตุใด

แนวคิดตอบ คลื่นจากเส้นเชือกเป็นคลื่นตามขวาง เพราะปมด้วยขับขึ้นลงของทิศการเคลื่อนที่ของคลื่น

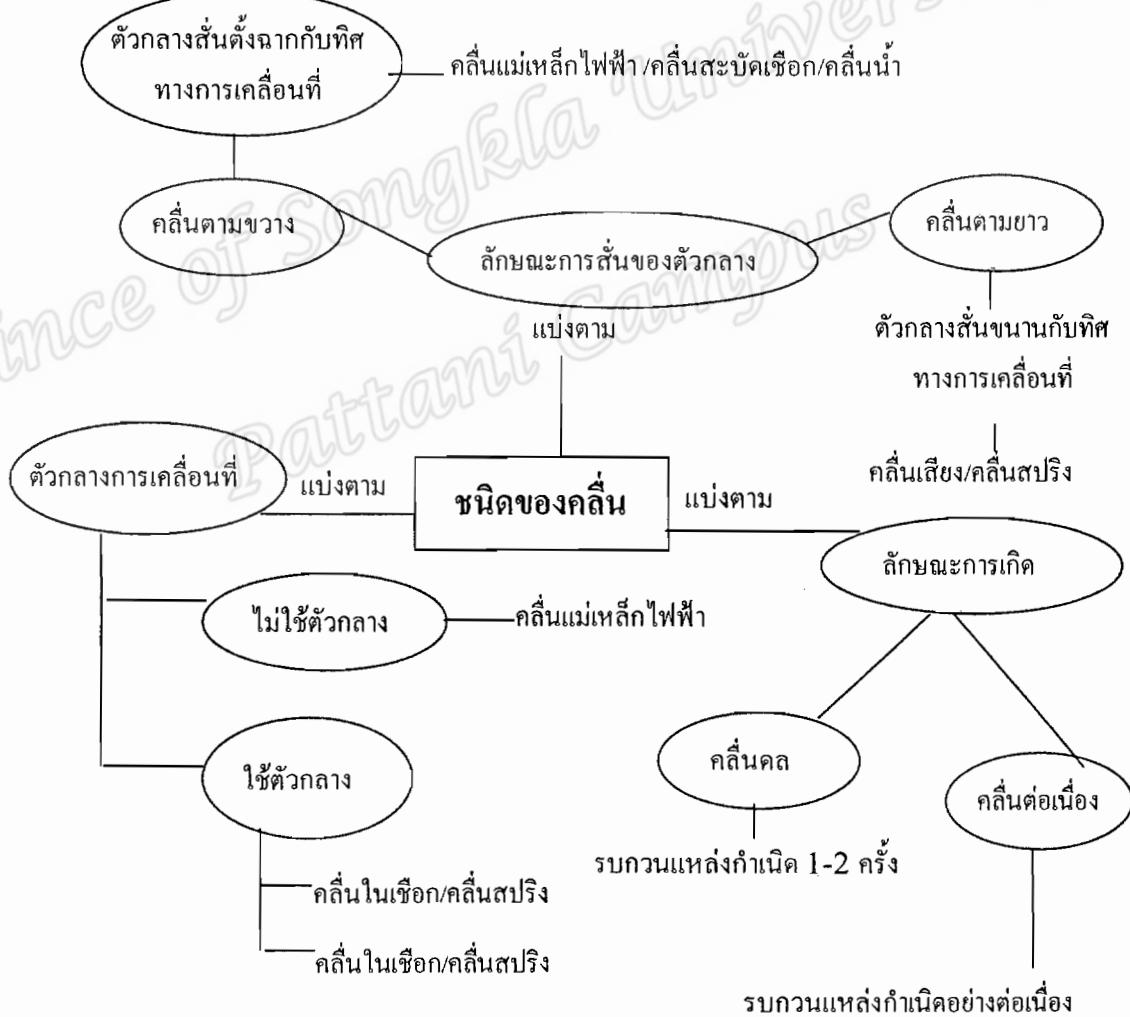
5. ลักษณะของคลื่นที่เกิดขึ้นในสปริง จัดเป็นคลื่นชนิดใด เพราะเหตุใด
แนวคิดตอบ เป็นคลื่นตามยาว เพราะปมด้วยขับไป-มาขนาดนานกับทิศการเคลื่อนที่ของคลื่น

6. นักเรียนจะสรุปผลการทดลองได้ว่าอย่างไร

แนวคิดตอบ คลื่นที่เกิดจากการสะบัดเชือกเป็นคลื่นตามขวาง สังเกตจากการที่ปมด้วยขับขึ้นลงตั้งฉากกับทิศการเคลื่อนที่ของคลื่น ส่วนคลื่นที่เกิดจากการสะบัดสปริงเป็นคลื่นตามยาว สังเกตจากปมด้วยขับไปมาขนาดนานกับทิศการเคลื่อนที่ของคลื่น

กิจกรรมที่ 4.3 ชนิดของคลื่น

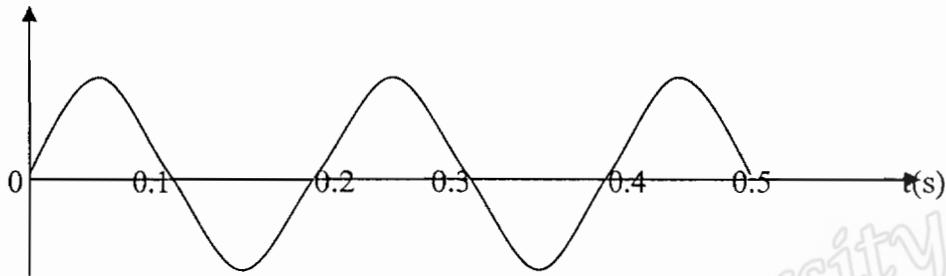
ตัวอย่างแผนผังความคิด

ครูผู้สอนควรนำภิปรายสรุปเกี่ยวกับชนิดของคลื่น ส่วนประกอบของคลื่น ความสัมพันธ์ระหว่างค่า ความถี่และอัตราเร็วของคลื่นตามรายละเอียดในหนังสือเรียน ให้นักเรียนฝึกทำกิจกรรมลงคิดดู

กิจกรรมลงคิดดู 1

ในรูปข้างล่างนี้นักเรียนบอกได้หรือไม่ว่าคลื่นลูกนี้ มีค่าเป็นเท่าไร และมีความถี่เท่าใด
 $S(m)$

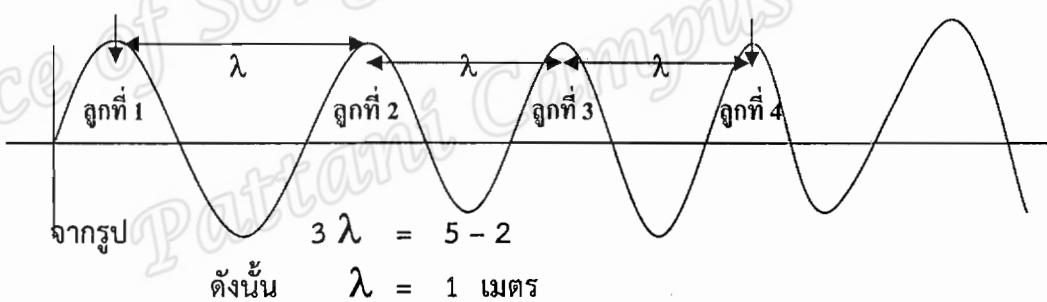

แนวคิดตอบ ค่าบเวลาเท่ากับ 0.2 วินาที ความถี่เท่ากับ 5 ลูกคลื่นต่อวินาที

กิจกรรมลงคิดดู 2

1. 在การตีน้ำด้วยจังหวะสม่ำเสมอเมื่อเวลาขณะนี้สัมคลื่นลูกแรกและลูกที่ 4 ห่างจากกัน 5 เมตรและ 2 เมตร ตามลำดับ ความยาวคลื่นของคลื่นน้ำขบวนนี้มีค่าเท่าไร

แนวคิดตอบ

2. คลื่นขบวนนี้มีความเร็ว 8 เมตรต่อวินาที ระยะห่างระหว่างยอดคลื่นที่อยู่ติดกันมีค่าเท่ากับ 16 เมตร คลื่นนี้จะเคลื่อนที่ผ่านจุด ๆ หนึ่ง นาทีละกี่ลูกคลื่น

แนวคิดตอบ จากโจทย์ ระยะห่างระหว่างยอดคลื่นที่อยู่ติดกันคือความยาวคลื่น ดังนั้น

$$\lambda = 16 \text{ เมตร}$$

$$v = 8 \text{ เมตร/วินาที}$$

$$\text{หากความถี่ } f = \frac{v}{\lambda} = \frac{8}{16} = 0.5 \text{ Hz}$$

แสดงว่า ในเวลา 1 วินาที มีคลื่นผ่านจำนวน 0.5 ลูก

ถ้าเวลา 60 วินาที มีคลื่นผ่านจำนวน 30 ลูก

ดังนั้น คลื่นนี้จะเคลื่อนที่ผ่านจุด ๆ หนึ่ง นาทีละ 30 ลูกคลื่น

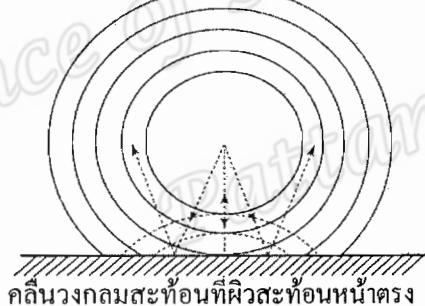
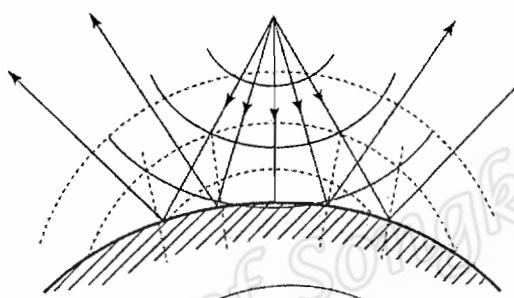
สมบัติของคลื่น

สมบัติการสะท้อนและการหักเหของคลื่น

ในการเรียนหัวข้อนี้ครูผู้สอนควรใช้คำถ้าและการสาธิตตามรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน จากนั้นร่วมกับศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับสมบัติการสะท้อนและการหักเหของคลื่นตามรายละเอียดในหนังสือเรียน รวมทั้งการฝึกวิเคราะห์โจทย์เกี่ยวกับสมบัติการสะท้อนและการหักเหของคลื่น จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมการทดลองเกี่ยวกับสมบัติการสะท้อนและการหักเหของคลื่นโดยใช้อุปกรณ์ชุดภาคลีน

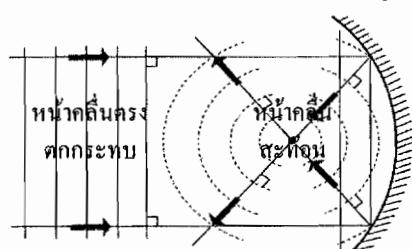
กิจกรรมที่ 4.4 การสะท้อนของคลื่นผิวน้ำ

ตัวอย่างผลการทดลอง (นักเรียนอาจบันทึกเป็นรูปภาพที่นักเรียนสังเกตได้) แผ่นกันผิวน้ำไปทางขวา

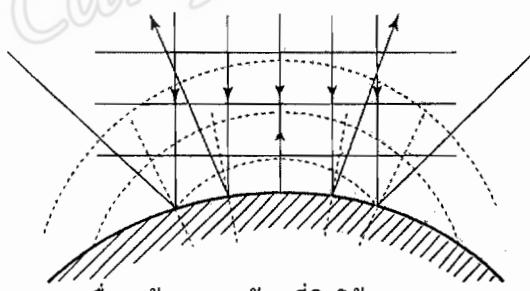

คลื่นวงกลมสะท้อนที่ผิวน้ำไปทางขวา

แผ่นกันผิวน้ำไปทางขวา

คลื่นหน้าตรงสะท้อนที่ผิวน้ำ

คลื่นหน้าตรงสะท้อนที่ผิวน้ำหน้าตรง

คำถามหลังการทดลอง

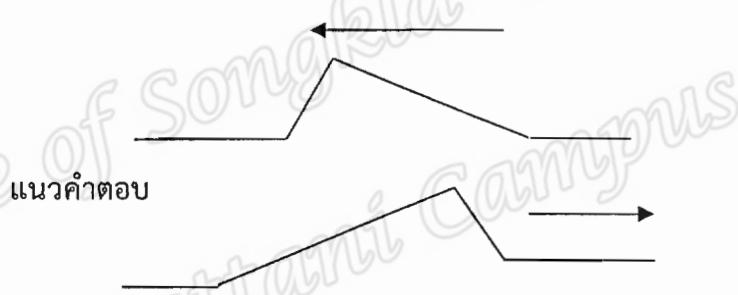
1. ลักษณะของคลื่นสะท้อนที่นักเรียนสังเกตเห็นจากการใช้สิ่งกีดขวางแบบต่างๆ ไปกัน การเคลื่อนที่ของคลื่นมีลักษณะแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

แนวคิดตอบ แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะของหน้าคลื่นและลักษณะของผิวสะท้อน

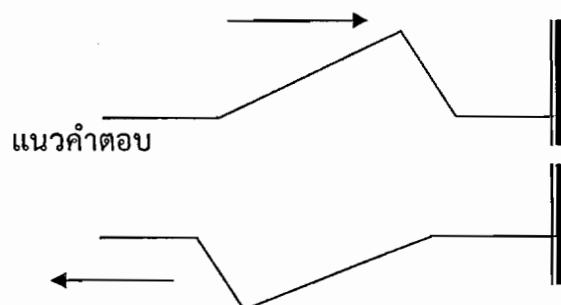
2. จากการทดลอง ถ้าไม่มีสิ่งกีดขวางนักเรียนจะสังเกตเห็นคลื่นสะท้อนได้หรือไม่
แนวคำตอบ ไม่ได้
3. ลักษณะของคลื่นสะท้อนที่เกิดขึ้นกับผิวสะท้อนแบบต่างๆ ของคลื่นหน้าตรงกับคลื่นน้ำท่วม
มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
แนวคำตอบ มีความแตกต่างตรงการสะท้อนของคลื่นหน้าตรงกับผิวสะท้อนตรงอนันัม
จะทำให้ได้คลื่นสะท้อนที่มีลักษณะเป็นคลื่นน้ำท่วม
4. นักเรียนจะสรุปผลการทดลองได้ว่าอย่างไร
แนวคำตอบ จากการทดลองจะเห็นว่าเมื่อคลื่นเดินทางไปพบกับสิ่งกีดขวางที่ไม่สามารถ
ทะลุ ผ่านไปได้ คลื่นจะเกิดการสะท้อนกลับในลักษณะที่มีความถี่
และความยาวคลื่น เท่าเดิม โดยทิศทางของคลื่นอาจเกิดการ
เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ และหากคลื่น มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น
คลื่นน้ำท่วมกับคลื่นหน้าตรง ลักษณะของคลื่นสะท้อนจะแตกต่างกันได้

กิจกรรมลองคิดดู 3

1. คลื่นดลตั้งรูปเคลื่อนที่ตกรอบพื้นที่ในเส้นเชือก ซึ่งปลายข้างหนึ่งของเชือกผูกติดอยู่กับกำแพง
เมื่อคลื่นตกรอบกับกำแพง แล้วจะเกิดคลื่นสะท้อนขึ้น มีลักษณะอย่างไร

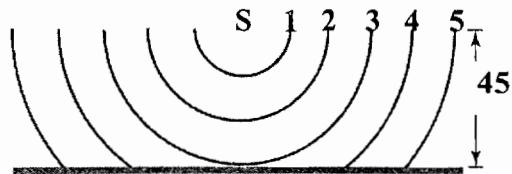

2. จากรูปแสดงถึงคลื่นตกรอบพื้นที่ในเส้นเชือก ซึ่งปลายข้างหนึ่งของเชือกผูกติดอยู่กับกำแพง
เมื่อคลื่นตกรอบกับกำแพง แล้วจะเกิดคลื่นสะท้อนขึ้น มีลักษณะอย่างไร

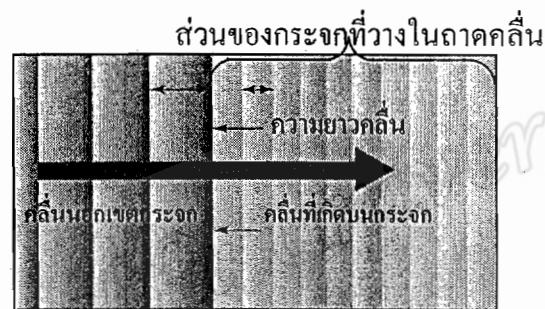
3. ต้นกำเนิดคลื่น S สั่นผลิตคลื่นน้ำท่วมในคลื่นน้ำท่วมแนวตรง จงเติมแผนภาพให้สมบูรณ์
แสดงว่าสันคลื่นที่ 4 และ 5 สะท้อนออกมานะ

แนวคำตอบ

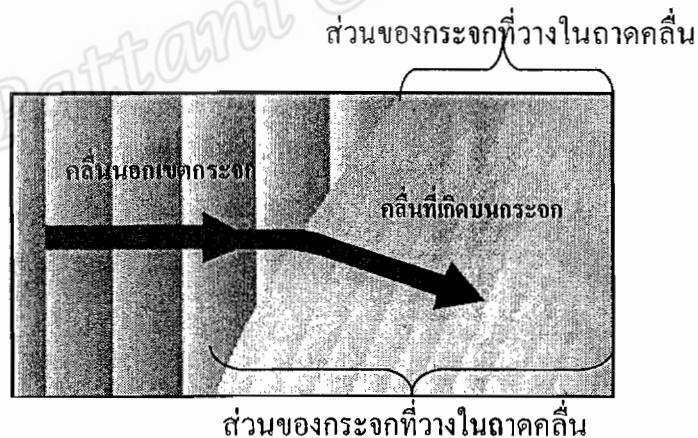

กิจกรรมที่ 4.5 การหักเหของคลื่นผิวน้ำ

ตัวอย่างผลการทดลอง

ลักษณะของแบบมีดແບส่วนที่เกิดขึ้นใต้ภาคคลื่นบริเวณที่มีกระจากกับบริเวณที่ไม่มีกระจากเมื่อวางกระจากนานกับหน้าคลื่น

ลักษณะของแบบมีดແບส่วนที่เกิดขึ้นใต้ภาคคลื่นบริเวณที่มีกระจากกับบริเวณที่ไม่มีกระจากเมื่อวางกระจากทำมุกกับหน้าคลื่น

คำถามหลังการทดลอง

- เมื่อคลื่นเคลื่อนที่ผ่านบริเวณที่มีกระจากอยู่กับบริเวณที่ไม่มีกระจากอยู่ ผลการสังเกตเห็นที่ปรากฏน่าจะดูขาวใต้ภาคคลื่นมีลักษณะแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

**แนวคิดตอบ แตกต่างกัน เจ้าที่เกิดบนกระจกจะมีระยะห่างระหว่างแบบส่วนติดกัน
น้อยลง**

2. นักเรียนคิดว่า เราวางกระจกลงไปบนถาดคลื่นเพื่ออะไร

แนวคิดตอบ เพื่อให้เกิดตัวกลางใหม่ที่มีความลึกของน้ำไม่เท่ากัน

3. ลักษณะของเราที่ปรากฏบนกระจกขาดหายใจติดคลื่น กรณีที่วางกระจกในลักษณะตั้งฉากกับ
ทิศทาง การเคลื่อนที่ของคลื่น แตกต่างจากการณีที่วางกระจกในลักษณะไม่ตั้งฉากกับทิศทางการเคลื่อนที่
ของคลื่น หรือไม่อย่างไร

**แนวคิดตอบ แตกต่างกัน ถ้าวางขานานกับหน้าคลื่นหรือตั้งฉากกับทิศทางการเคลื่อนที่
ของคลื่น คลื่นที่เกิดบนกระจกจะไม่เปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่ แต่กรณี
วางแผนคลื่นที่เกิดบนกระจกจะเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่**

4. ระยะห่างระหว่างแบบส่วนตึงแบบส่วนติดกันและแบบมีดกับแบบมีดที่ติดกันของคลื่นนอก
กระจกกับบนกระจกแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

**แนวคิดตอบ แตกต่างกัน ก่าวศีอีคลื่นที่เกิดบนกระจกจะมีความห่างของแบบส่วน
ติดกันและแบบมีดติดกันน้อยกว่าคลื่นที่อยู่นอกเขตกระจก**

5. นักเรียนจะสรุปผลการทดลองได้ว่าอย่างไร

แนวคิดตอบ เมื่อคลื่นเดินทางไปพบตัวกลางใหม่ เช่นจากบริเวณน้ำลึกไปบริเวณน้ำตื้น^{จะทำให้ความยาวคลื่นเปลี่ยนไปจากเดิมเนื่องจากความยาวคลื่นเกิดการเปลี่ยนแปลงแต่ความถี่ของคลื่น^{ไม่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากเป็นคลื่นที่เกิดจากแหล่งกำเนิดคลื่นเดียวกัน ให้นักเรียนคิดตอบคำถามเพื่อ^{วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการเกิดการสะท้อนและการเกิดหักเหของคลื่นในกิจกรรมลองคิดลอง^{อภิปราย}}}}

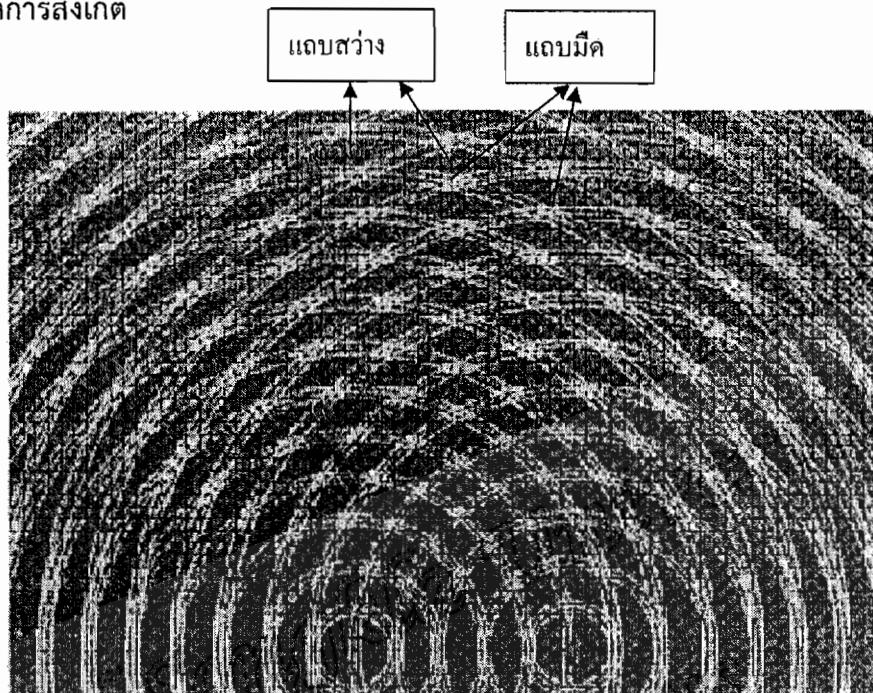
ครูผู้สอนควรร่วมกับนักเรียนอภิปรายสรุปเกี่ยวกับการเกิดการหักเหของคลื่นตามรายละเอียด
ในหนังสือเรียนและการคำนวนหาปริมาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรเน้นย้ำว่าเมื่อเกิดการหักเหขึ้นจะทำ
ให้ความเร็วของคลื่นเปลี่ยนไปจากเดิมเนื่องจากความยาวคลื่นเกิดการเปลี่ยนแปลงแต่ความถี่ของคลื่น^{จะไม่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากเป็นคลื่นที่เกิดจากแหล่งกำเนิดคลื่นเดียวกัน ให้นักเรียนคิดตอบคำถามเพื่อ^{วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการเกิดการสะท้อนและการเกิดหักเหของคลื่นในกิจกรรมลองคิดลอง^{อภิปราย}}}

สมบัติการแทรกสอดและการเลี้ยวเบนของคลื่น

ในหัวข้อนี้ครูผู้สอนควรใช้การสาธิตและแนวคิดที่ระบุในแผนการจัดการเรียนรู้นำเข้าสู่
บทเรียน รวมทั้งการทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับสมบัติการสะท้อนและการหักเหของคลื่นด้วย
เพื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เก่าและใหม่เข้าด้วยกัน ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสมบัติการแทรกสอด
และการเลี้ยวเบนของคลื่นตามรายละเอียดในหนังสือเรียน และให้นักเรียนทำกิจกรรมการทดลองเพื่อ^{ศึกษาสมบัติการแทรกสอดและการเลี้ยวเบนของคลื่นจากถาดคลื่น}

กิจกรรมที่ 4.6 การแทรกสอดของคลื่นผิวน้ำ

ตัวอย่างผลการสังเกต

รูปที่สังเกตเห็นได้จากคลื่น จะเห็นແບນມືດແບນສ່ວງสลับกันไป

คำถามหลังการทดลอง

1. คลื่นที่ได้จากการบิดปุ่มกำเนิดคลื่นวงกลมให้แต่น้ำหั้งสองปุ่มมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
แนวคำตอบ ไม่แตกต่างเป็นคลื่นวงกลมทั้งคู่
2. จากการทดลองคลื่นที่ได้จากการบิดปุ่มกำเนิดคลื่นวงกลมให้แต่น้ำหั้งสองปุ่ม เดินทางมาพบ กันหรือไม่ อย่างไร
แนวคำตอบ พบรกัน และสังเกตเห็นระดับน้ำเป็นร่องที่ลึกขึ้นและร่องที่สูงขึ้นกว่า บริเวณที่คลื่นยังไม่พบกัน
3. นักเรียนสังเกตเห็นอะไรจากการดูคลื่นที่นักเรียนวางไว้ได้จากคลื่น
แนวคำตอบ เห็นเป็นริ้วของແບນມືດແບນສ່ວງสลับกันไป
4. ลวดลายที่เกิดจากการแทรกสอดของคลื่นจากการบิดปุ่มกำเนิดคลื่นวงกลมให้แต่น้ำหั้งสองปุ่ม มีลักษณะเป็นอย่างไร จงอธิบาย
แนวคำตอบ เป็นลวดลายของແບນມືດสลับกับແບນສ່ວງกระจายห่างออกจากกันมากขึ้น
5. เหตุใดนักเรียนจึงเห็นเส้นที่มีความสว่างมากกับเส้นที่มีความมืดมากสลับกันไป เส้นเหล่านี้ เกิดขึ้นได้อย่างไร
แนวคำตอบ เส้นสว่างเกิดจากการที่สันคลื่นและท้องคลื่นของแหล่งกำเนิดคลื่นอันที่ 1 รวมกับสันคลื่นและท้องคลื่นของแหล่งกำเนิดคลื่นอันที่ 2 ส่วนແບນມືດเกิด

จากสันคลีนของเหลงกำเนิดคลีนอันที่ 1 รวมกันท้องคลีนของเหลงกำเนิดคลีนอันที่ 2

6. นักเรียนจะสรุปผลการทดลองได้ว่าอย่างไร

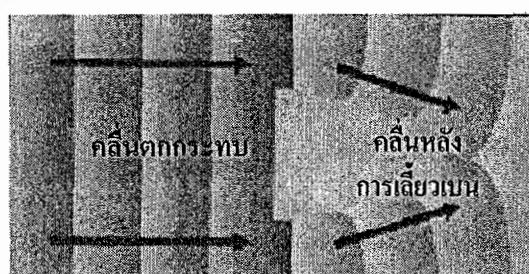
แนวคิดตอบ จากการทดลองพบว่า เมื่อคลีนจากการบดปุ่มกำเนิดคลีนของกลมให้แตกน้ำหั้งสองปุ่มซึ่งเป็นคลีนของกลมที่มีความถี่เท่ากัน เพราะเกิดจากการสั่นของเหลงกำเนิดคลีนตัวเดียว กันเดินทางมาพบกันจะเกิดการรวมกันของคลีนหั้งสองอยู่ตลอดเวลา และเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้บริเวณที่สันคลีนและท้องคลีนของเหลงกำเนิดหั้งสองพบกันผิวน้ำนูนสูงสุด และเว้าตื้นๆ และอยู่บนແตนสว่าง ส่วนบริเวณที่ห้องคลีนกับสันคลีนของคลีนหั้งสองเดินทางมาพบกันจะทำให้น้ำมีส่วนนูนและเว้าน้อยที่สุด และอยู่บนແตนมืด ทำให้เกิดเป็นรีวของ การแทรกสอดของคลีน

กิจกรรมที่ 4.7 การเลี้ยวเบนของคลีนผิวน้ำ

ตัวอย่างผลการสังเกต

การเลี้ยวเบนเมื่อวางสิ่งกีดขวางที่มีขนาดเล็กกว่าความยาวคลีน

การเลี้ยวเบนเมื่อวางสิ่งกีดขวางที่มีขนาดใหญ่กว่าความยาวคลีน

การเลี้ยวเบนเมื่อวางสิ่งกีดขวางเป็นช่องเปิดที่มีความกว้างน้อยกว่าความยาวคลีน

การเลี้ยวเบนเมื่อวางแผนสิ่งกีดขวางเป็นช่องเปิดที่มีความกว้างมากกว่าความยาวคลื่น

คำตามหลังการทดลอง

1. จากการทดลองเมื่อคลื่นเดินทางไปพบสิ่งกีดขวางคลื่นสามารถเดินทางอ้อมสิ่งกีดขวางได้หรือไม่ สังเกตจากอะไร

แนวคำตอบ ได้ สังเกตได้จากการเห็นคลื่นด้านหลังสิ่งกีดขวาง

2. เมื่อนักเรียนวางแผนสิ่งกีดขวางลักษณะแตกต่างกัน กับคลื่นหน้าตรงที่เดินทางมา ลักษณะของคลื่น ที่เกิดขึ้นด้านหลังสิ่งกีดขวางมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

แนวคำตอบ แตกต่างกัน เช่นถ้าวางแผนสิ่งกีดขวางที่มีช่องเปิดความกว้างน้อยกว่าความยาวคลื่น คลื่นเลี้ยวเบนที่เห็นจะเป็นคลื่นวงกลมคล้ายกับช่องเปิดนั้นเป็น แหล่งกำเนิดคลื่นวงกลม ถ้าช่องเปิดมีความกว้างมากกว่าความยาวคลื่น จะเห็นคลื่นอ้อมผ่านขอบของช่องเปิดไปด้านหลังแต่ไม่เป็นแหล่งกำเนิด คลื่นวงกลม

3. การเลี้ยวเบนของคลื่นแตกต่างจากการหักเหของคลื่นหรือไม่ อย่างไร

แนวคำตอบ การหักเหน้ำคลื่นจะเดินทางเข้าไปสู่ตัวกลางใหม่ แต่การเลี้ยวเบนเป็นการ เดินทางอ้อมสิ่งกีดขวางของคลื่นไม่มีการเปลี่ยนตัวกลาง

4. นักเรียนจะสรุปผลการทดลองได้ว่าอย่างไร

แนวคำตอบ เมื่อคลื่นเดินทางไปพบกับสิ่งกีดขวาง คลื่นสามารถเดินทางอ้อมสิ่งกีด ขวางได้

ครุผู้สอนควรให้นักเรียนทำกิจกรรมสืบค้นและนำเสนอ เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักสืบค้น ข้อมูล วิเคราะห์และสรุปข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นตลอดจนสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ได้

กระบวนการวัดและประเมินผล

ควรมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ ไม่ควรเน้นการทดสอบเพียงอย่างเดียว ควรมีการวัดทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการและด้านจิตวิทยาศาสตร์ ซึ่งความสามารถวัด ได้จากการตอบคำถามของนักเรียน การให้เหตุผล การแสดงออก กระบวนการทำงานกลุ่ม การแสดง ความคิดเห็น ความคิดสร้างสรรค์ด้านต่างๆ การออกแบบการทดลอง การเขียนรายงาน การ

สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เช่น การเขียนแผนผังความคิด การนำเสนอผลงาน การสร้างสื่อการเรียนรู้จากนั้นครุครูแนะนำให้นักเรียนประเมินตนเองจากแบบประเมินท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์

1. นักเรียนประเมินตนเองแล้วมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง – ดี
2. นักเรียนทำรายงานการทดลอง สรุปผลการทดลอง ตอบคำถามหลังการทดลองได้ถูกต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
3. นักเรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ได้ถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

10. บันทึกหลังสอน

บันทึกหลังการสอน

(บันทึกเฉพาะประเด็นที่มีข้อมูลสารสนเทศชัดเจน)

ประเด็นการบันทึก	จุดเด่น	จุดที่ควรปรับปรุง
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
2. การใช้สื่อการเรียนรู้		
3. การประเมินผลการเรียนรู้		
4. การบรรลุผลการเรียนรู้ของผู้เรียน		

บันทึกเพิ่มเติม

ลงชื่อ..... ผู้สอน

บันทึกความเห็นของผู้ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้

ลงชื่อ .....
ตำแหน่ง .....

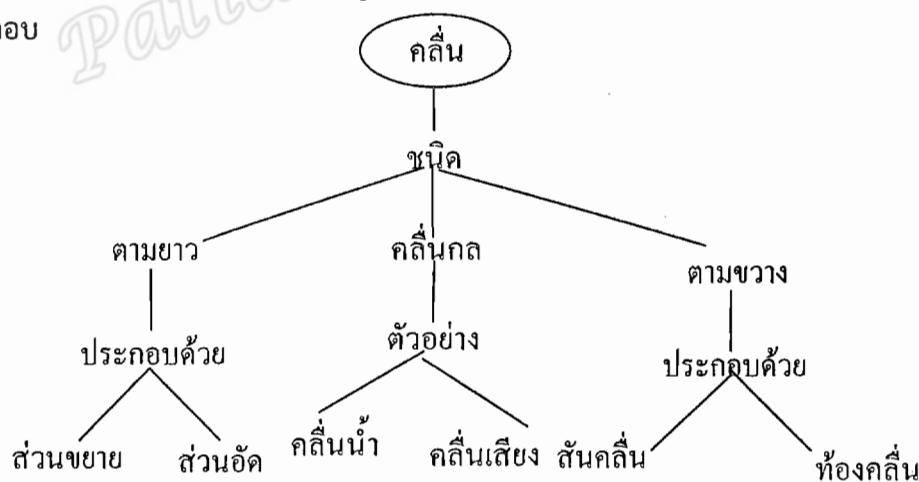
11. ใบความรู้ใบงาน และเครื่องมือวัดผล

1. รายงานการทำกิจกรรม
2. รายงานการทดลอง
3. สมุดบันทึกผลการเรียนรู้รายชั่วโมงของนักเรียน
4. การตอบคำถาม / ทำแบบฝึกหัด
5. แบบประเมินต่างๆ
6. แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

**12. เฉลยคำตามท้ายหน่วยการเรียนรู้
ลงทะเบียนตามต่อไปนี้**

1. จงอธิบายว่าคลื่นเกิดขึ้นได้อย่างไร
 แนวคำตอบ   เกิดจากการวนกระแสเหล่งกำเนิดคลื่นทำให้เกิดการถ่ายโอนพลังงานผ่านตัวกลางที่คลื่นเคลื่อนที่ผ่าน
2. จงอธิบายเกี่ยวกับการจัดประเภทของคลื่น
 แนวคำตอบ   สามารถจัดประเภทโดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้   จำแนกโดยพิจารณาการใช้ตัวกลางในการถ่ายโอนพลังงาน แบ่งเป็นคลื่นกลับคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า จำแนกโดยใช้ลักษณะการสั่นของเหล่งกำเนิดหรือตัวกลาง แบ่งเป็นคลื่นตามขวางกับคลื่นตามยาว และจำแนกโดยใช้ลักษณะการเกิดเป็นเกณฑ์แบ่งเป็นคลื่นคลและคลื่นต่อเนื่อง
3. เมื่อมีคลื่นผิวน้ำແປไปถึงวัตถุที่ลอยอยู่ที่ผิวน้ำวัตถุจะมีการเคลื่อนที่อย่างไร
 แนวคำตอบ   เกิดการสั่นขึ้นลงหรือสั่นไปมาแล้วแต่ประเภทของคลื่นที่เคลื่อนที่ผ่านโดยที่ตัวกลางนั้น   ไม่เคลื่อนที่ไปพร้อมกับคลื่น
4. คลื่นตามยาวและคลื่นตามขวางแตกต่างกันอย่างไร จงอธิบาย
 แนวคำตอบ   คลื่นตามยาวอนุภาคของตัวกลางจะสั่นในทิศทางนั้นๆ กับทิศการเคลื่อนที่ของคลื่น ส่วน   คลื่นตามขวางอนุภาคตัวกลางจะสั่นในทิศตั้งฉากกับทิศการเคลื่อนที่ของคลื่น
5. จงพิจารณาแผนภาพต่อไปนี้ แล้วทำให้สมบูรณ์

แนวคำตอบ

5. คลื่นน้ำเคลื่อนที่จากน้ำด้านด้วยความเร็ว 10 ซม./วินาที เข้าสู่น้ำลึกทำมุม 30 องศา กับขอบเขตอยู่ต่อ ถ้าสังเกตเห็นความยาวคลื่นในน้ำตื้นเป็น 2 ซม. และความยาวคลื่นในน้ำลึก 3 ซม. จงหาอัตราเร็วคลื่นในน้ำลึกและมุมที่หักเหไป

แนวคิดตอบ

จากโจทย์ทราบ ความเร็วน้ำตื้น (v_1) = 10 เมตร/วินาที

$$\sin \theta_1 = 30 \text{ องศา}$$

ความยาวคลื่นน้ำตื้น (λ_1) = 2 เมตร

ความยาวคลื่นน้ำลึก (λ_2) = 3 เมตร

$$\frac{\sin \theta_1}{\sin \theta_2} = \frac{f\lambda_1}{f\lambda_2}$$

$$\frac{\sin 30}{\sin \theta_2} = \frac{2}{3}$$

$$\sin \theta_2 = 0.75$$

$$\theta_2 = \sin^{-1} 0.75 \text{ หรือ } 49 \text{ องศา}$$

$$\frac{\sin \theta_1}{\sin \theta_2} = \frac{v_1}{v_2}$$

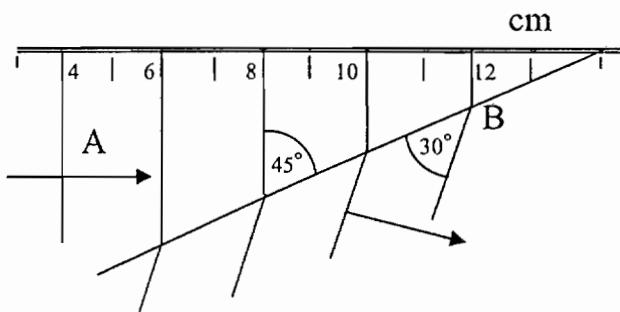
$$\frac{\sin 30}{\sin 49} = \frac{10}{v_2}$$

$$\frac{0.5}{0.75} = \frac{10}{v_2}$$

$$v_2 = 15 \text{ เมตรต่อวินาที}$$

ความเร็วคลื่นน้ำลึกมีค่าเท่ากับ 15 เมตรต่อวินาที

7. เมื่อคลื่นแนวตรงเคลื่อนที่จากบริเวณ A ไปสู่บริเวณ B ในภาคคลื่นทำให้เกิดการหักเหของคลื่นประกายดังรูป ซึ่งมีสเกลเซนติเมตรวางเทียบไว้ ถ้าคลื่นนี้เกิดจากแหล่งกำเนิดคลื่นขนาด 9 Hz อัตราเร็วของคลื่นน้ำบริเวณ B มีค่าเท่าไร

แนวคิดตอบ

จากโจทย์ทราบ มุมตักษะทบท่ำกับ 45 องศา มุมหักเหท่ำกับ 30 องศาความยาวคลื่นตักษะ (λ_1) ท่ำกับ 2 ซม. ความถี่คลื่นท่ำกับ 9 Hz

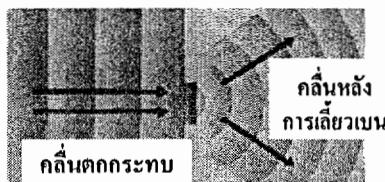
$$\begin{aligned}
 \text{จาก} \quad \frac{\sin \theta_1}{\sin \theta_2} &= \frac{f\lambda_1}{f\lambda_2} \\
 \frac{\sin 45}{\sin 30} &= \frac{9 \times 2}{9 \times \lambda_2} \\
 \frac{0.707}{0.5} &= \frac{18}{9\lambda_2} \\
 \lambda_2 &= 1.41 \text{ ซม.}
 \end{aligned}$$

ดังนั้น อัตราเร็วของคลื่นน้ำบริเวณ B เท่ากับ $9 \times 1.41 = 12.69 \text{ ซม./วินาที}$

8. ปรากฏการณ์การแทรกสอดและการเลี้ยวเบนของคลื่นเกิดขึ้นได้อย่างไร
แนวคิดตอบ การแทรกสอดเกิดขึ้นเมื่อคลื่นตั้งแต่สองข้างขึ้นไปเดินทางมาพบกัน ทำให้คลื่นเกิดการรวมกันหรือซ้อนทับกันได้ ส่วนการเลี้ยวเบนเกิดจากคลื่นเดินทางไปเจอสิ่งกีดขวางแล้วคลื่นสามารถเดินทางอ้อมสิ่งกีดขวางนั้นไปได้
9. การแทรกสอดแบบเสริมกับการแทรกสอดแบบหักล้างแตกต่างกันอย่างไร
แนวคิดตอบ การแทรกสอดแบบเสริมเกิดขึ้นเมื่อสันคลื่นกับสันคลื่นมารวมกันหรือห้องคลื่นกับห้องคลื่นมารวมกัน ส่วนการแทรกสอดแบบหักล้างเกิดขึ้นเมื่อสันคลื่นไปรวมกับห้องคลื่น
10. จงอธิบายถึงการรวมกันได้ของคลื่นหรือการซ้อนทับกันของคลื่น ระหว่างคลื่นที่มีแอมเพลจูดทิศทางตรงข้าม
แนวคิดตอบ การรวมกันของคลื่นที่มีแอมเพลจูดทิศทางเดียวกันจะเป็นการรวมกันแบบเสริม ส่วนการรวมกันของคลื่นที่มีแอมเพลจูดในทิศทางตรงข้ามจะเป็นการรวมกันแบบหักล้าง
11. ลักษณะผิวน้ำมีความยาวคลื่นมากกว่าความกว้างของช่องเปิด 1 ช่อง การเลี้ยวเบนของคลื่นแตกต่างกับคลื่นน้ำที่มีความยาวคลื่นน้อยกว่าความกว้างของช่องเปิด 1 ช่อง อย่างไร จงอธิบายพร้อมภาพรูป

ประกอบ

แนวคิดตอบ

การเลี้ยวเบนกรณีความยาวคลื่นมากกว่าความกว้างของช่องเปิด

การเลี้ยวเบนกรณีความยาวคลื่นมากกว่าความกว้างของช่องเปิด

จากรูปถ้าซองเปิดมีความกว้างน้อยกว่าความยาวคลื่น ซองเปิดนั้นจะทำตัวเสมอเป็นแหล่งกำเนิดคลื่นวงกลม แต่ถ้าซองเปิดมีความกว้างมากกว่าความยาวคลื่น คลื่นจะเดินทางอ้อมไปด้านหลังของซองเปิดนั้น

12. เมื่อเกิดปรากฏการณ์การแทรกสอดและการเลี้ยวเบนของคลื่นแล้วปริมาณต่อไปนี้ของคลื่นเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร

1. ทิศการเคลื่อนที่
  2. ความยาวคลื่น
  3. แอมเพลจูด
  4. ความถี่ของคลื่น
- แนวคิดตอบ การแทรกสอดจะทำให้แอมเพลจูดเปลี่ยนแปลงขณะที่คลื่นเกิดการรวมกัน แต่ปริมาณอื่นๆ ไม่เปลี่ยนแปลง ภายนอกจากที่คลื่นเคลื่อนที่ผ่านกันไปแล้วทุกอย่างจะเหมือนเดิม ส่วนการเลี้ยวเบนจะทำให้ทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่นเปลี่ยนไปจากเดิมได้แต่ปริมาณอื่นๆ ไม่เปลี่ยนแปลง

การประเมินและสะท้อนตนเองหลังเสร็จสิ้นการเรียนในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

(Self Reflection)

1. การประเมินตนเองของผู้เรียน หัดดำเนินการดังนี้

ครูทบทวนผลการเรียนรู้ประจำหน่วยทุกข้อ ให้นักเรียนได้ทราบ โดยอาจเขียนไว้บนกระดาน พร้อมทั้งทบทวนถึงหัวข้อกิจกรรมการเรียนว่าได้เรียนอะไรบ้าง
ให้นักเรียนเขียนบันทึกการประเมินตนเองไว้ในสมุดงานด้านหลังตามหัวข้อดังนี้

บันทึกการประเมินและสะท้อนตนเองประจำหน่วยที่.....

วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก ...../...../.....

รายการบันทึก

1. จากการเรียนที่ผ่านมาได้มีความรู้อะไรบ้าง

.....
.....

2. ปัจจุบันมีความสามารถปฏิบัติสิ่งใดได้แล้วบ้าง

.....

3. สิ่งที่ยังไม่รู้ ไม่กระจ่าง ไม่เข้าใจ มีอะไรบ้าง

.....

4. ผลงานหรือขั้นงานที่เน้นความภาคภูมิจากการเรียนในหน่วยนี้คืออะไร ทำไมจึงภาคภูมิใจ

.....
.....

2. การพัฒนาการเรียนการสอน

ความเป็นมาของปัญหา
สิ่งที่คาดหวัง

สิ่งที่เป็นจริง

ปัญหาที่พบ คือ

สาเหตุของปัญหา คือ

แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ

แบบบันทึกผลการนิเทศสำหรับหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ของ ..... แล้วมีความคิดเห็นดังนี้
เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

- ดีมาก
- ดี
- พอดี
- ควรปรับปรุง

การจัดกิจกรรมได้นำเอากระบวนการเรียนรู้

- ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้ในการสอนได้อย่างเหมาะสม
- ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

- นำไปใช้ได้จริง
- ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ลงชื่อ..... ผู้นิเทศ

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หน่วยที่ 4 คลื่น

วิชา วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม (ฟิสิกส์) รหัสวิชา ว 40204
สอบวันที่ 25 ธันวาคม 2553

ภาคเรียนที่ 2

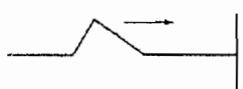
ประจำปีการศึกษา 2553

ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

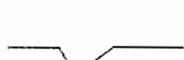
เวลา 120 นาที

คำสั่ง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว (40 คะแนน)

1. คลื่นดলในเส้นเขือคลื่อนที่เข้าหาจุดจริง คลื่นที่สะท้อนจะมีลักษณะอย่างไร

ก.

ข.

ค

ง.

2. เฟส คือ อะไร

ก. เป็นคำที่ใช้บอกตำแหน่งของหนึ่งของสิ่งที่เคลื่อนที่ในลักษณะเป็นรอบ

ข. เป็นคำที่ใช้บอกการกระจัดที่เกิดขึ้นทั้งหมดในช่วงเวลา 1 รอบการเคลื่อนที่

ค. เป็นคำที่ใช้บอกความเร็วขณะหนึ่งของสิ่งที่เคลื่อนที่ในลักษณะเป็นรอบ

ง. เป็นคำที่ใช้บอกความเร่งขณะหนึ่งของสิ่งที่เคลื่อนที่ในลักษณะเป็นรอบ

3. การเคลื่อนที่แบบสั่น คือข้อใด

ก. การเคลื่อนที่กลับมาซ้ำๆ ทางเดิมเมื่อเคลื่อนที่ครบรอบโดยเวียนตามเข็มนาฬิการอบแนวสมดุล

ข. การเคลื่อนที่กลับมาซ้ำๆ ทางเดิมเมื่อเคลื่อนที่ครบรอบโดยเวียนวนเข็มนาฬิการอบแนวสมดุล

ค. การเคลื่อนที่กลับไปกลับมาซ้ำๆ ทางเดิมโดยผ่านตำแหน่งสมดุล

ง. การเคลื่อนที่ผ่านตำแหน่งสมดุลเพียงครั้งเดียว

4. ข้อใดต่อไปนี้เป็นความหมายของคลื่นกล

ก. คลื่นที่มีทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่นตั้งฉากกับทิศทางการสั่นของอนุภาค

ข. คลื่นที่มีทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่นขนานกับทิศทางการสั่นของอนุภาค

ค. คลื่นที่มีทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่นตรงข้ามกับทิศทางการสั่นของอนุภาค

ง. คลื่นที่มีทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่นทิศเดียวกับทิศทางการสั่นของอนุภาค

5. แอมพลิจูด คืออะไร

ก. การกระจัด ณ ตำแหน่งต่างๆ จากตำแหน่งสมดุลของวัตถุที่มีการสั่น

ข. การกระจัด ณ เวลาต่างๆ จากตำแหน่งสมดุลของวัตถุที่มีการสั่น

ค. การกระจัดที่มีค่ามากที่สุดจากตำแหน่งที่มีการสั่น

ง. การกระจัดที่มีค่าน้อยที่สุดจากตำแหน่งที่มีการสั่น

6. คลื่นดลคือคลื่นตามข้อใด

ก. คลื่นที่มีเกิดขึ้นในช่วงเวลาสั้นๆ

ข. คลื่นที่ตัวกลางถูกรบกวนเพียงครั้งเดียว

ค. คลื่นที่ตัวกลางถูกรบกวนหลายครั้งต่อ กันอย่างต่อเนื่อง

ง. คลื่นที่ถูกทำให้มีความยาวคลื่นน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

7. การสะท้อนของคลื่น หมายความว่าอย่างไร
ก. คลื่นเคลื่อนที่ไปได้ระยะหนึ่งแล้วทิศของคลื่นเปลี่ยนไป

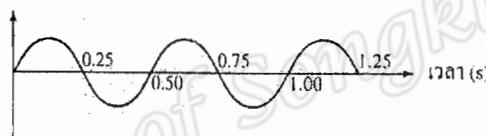
- ข. คลื่นเคลื่อนที่ไปประทับสิ่งกีดขวางแล้วเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่
ค. คลื่นเคลื่อนที่ผ่านสิ่งกีดขวางและเข้าไปในอีกด้านหนึ่ง
ง. คลื่นเคลื่อนที่เปลี่ยนทิศทางเพื่ออ้อมลิงกีดขวางเข้าไปในอีกด้านหนึ่ง

8. ลักษณะของคลื่นที่เกิดขึ้นในเส้นเชือกจัดเป็นคลื่นชนิดใด

- ก. คลื่นตามขวาง ข. คลื่นตามยาว
ค. คลื่นแม่เหล็ก ง. เป็นหั้ง ก และ ข

9. กราฟต่อไปนี้แสดงการกระจัดซึ่งแปรผันตามเวลา ขณะเมื่อคลื่นเคลื่อนที่ผ่านจุดคงตัวจุดหนึ่ง ความถี่ของคลื่นน้ำมีค่าเท่าใด

การกระจัด (m)

- ก. 0.2 เฮิรตซ์ ข. 0.5 เฮิรตซ์
ค. 1.0 เฮิรตซ์ ง. 2.0 เฮิรตซ์

คำชี้แจง จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 10

1. คลื่นตกรอบ เส้นแนวฉาก คลื่นสะท้อนอยู่บนระนาบเดียวกัน

2. มุนตกรอบเท่ากับมุนสะท้อน
3. คลื่นตกรอบและคลื่นสะท้อนมีความถี่เท่ากัน

10. ข้อใดครอบคลุมกฎการสะท้อนของคลื่น

- ก. ข้อ 1 และ 2 ข. ข้อ 1 และ 3
ค. ข้อ 2 และ 3 ง. ข้อ 1,2 และ 3

11. คลื่นที่มีความถี่ 500 เฮิรตซ์ มีความเร็ว 300 เมตรต่อวินาที จุดที่มีเฟสต่างกันอยู่ 360 องศาอยู่ห่างกันเท่าใด

- ก. 0.03 เมตร ข. 0.06 เมตร
ค. 0.30 เมตร ง. 0.60 เมตร

12. แหล่งกำเนิดคลื่นแหล่งหนึ่งผลิตคลื่นมีความถี่ 500 เฮิรตซ์ ความยาวคลื่น 0.2 เมตรนานเท่าไร คลื่นนี้จะเคลื่อนที่ได้ไกล 300 เมตร

- ก. 3 วินาที ข. 12 วินาที
ค. 60 วินาที ง. 75 วินาที

13. การหักเหของคลื่น หมายถึง

ก. ปรากฏการณ์ที่คลื่นเปลี่ยนความถี่เมื่อเคลื่อนที่ผ่านตัวกลางที่ต่างกัน

ข. การเปลี่ยนแปลงของอัตราเร็วเมื่อคลื่นเคลื่อนที่ผ่านตัวกลางที่ต่างกัน

ค. การเปลี่ยนแปลงของแอมพลิจูดของคลื่นเมื่อคลื่นเคลื่อนที่ผ่านตัวกลางที่ต่างกัน

ง. การเปลี่ยนแปลงของเฟสของคลื่นเมื่อคลื่นเคลื่อนที่ผ่านตัวกลางที่ต่างกัน

14. เมื่อคลื่นมีการหักเห อัตราส่วนระหว่างไซน์ของมุนตกรอบกับไซน์ของมุนสะท้อน เป็นอย่างไร

ก. มีค่าน้อยกว่าอัตราส่วนระหว่างอัตราเร็วคลื่นในตัวกลางที่คลื่นตกรอบกับอัตราเร็วของคลื่นในตัวกลางที่คลื่นหักเห

ข. มีค่ามากกว่าอัตราส่วนระหว่างอัตราเร็วคลื่นในตัวกลางที่คลื่นตกรอบกับอัตราเร็วของคลื่นในตัวกลางที่คลื่นหักเห

ค. มีค่าเท่ากับอัตราส่วนระหว่างอัตราเร็วคลื่นในตัวกลางที่คลื่นตกรอบกับอัตราเร็วของคลื่นในตัวกลางที่คลื่นหักเห

ง. มีค่าเท่ากับอัตราส่วนระหว่างความถี่คลื่นในตัวกลางที่คลื่นตกรอบกับความถี่ในตัวกลางที่คลื่นหักเห

15. ในการทดลองคลื่นผิวน้ำโดยใช้มอเตอร์หมุนด้วยความถี่ 15 เฮิรตซ์ พบร่วมสันคลื่นที่ 2 และสันคลื่นที่ 5 อยู่ห่างกัน 20 เซนติเมตร จงหาอัตราเร็วคลื่นผิวน้ำ

- ก. 12.5 เซนติเมตร/วินาที
ข. 25.0 เซนติเมตร/วินาที
ค. 50.0 เซนติเมตร/วินาที
ง. 100.0 เซนติเมตร/วินาที

16. ในสถานคลินิใบหนึ่ง ปรากฏว่าปูมสร้างคลินิค ตกลงได้สร้างคลินิคคลุกทุกๆ 10 วินาที ระยะระหว่างคลินิคลุกทุกๆ นั้น เป็น 30 มิลลิเมตร ถ้าในน้ำลึกเท่ากัน คลินิคลุกใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นมาทุกๆ ครั้ง วินาที ระยะห่างระหว่างคลินิคลุกใหม่เป็นเท่าใด

- ก. 0.67 มิลลิเมตร ข. 1.50 มิลลิเมตร
ค. 6.00 มิลลิเมตร ง. 15.0 มิลลิเมตร

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อที่ 17

1. ถ้าคลินิคกระแทบทั้งจากกับรอยต่อระหว่างตัวกลางคลินิคหักจะเปลี่ยนเฉพาะความยาวคลินิค แต่ไม่เปลี่ยนทิศทาง
2. ถ้าคลินิคกระแทบไม่ตั้งจากกับรอยต่อระหว่างตัวกลาง คลินิคหักจะเปลี่ยนความยาวคลินิคเดิมพร้อมเปลี่ยนทิศทางด้วย

3. การหักจะเกิดขึ้นได้ เมื่อคลินิคความสูงเพิ่มขึ้น

17. คำกล่าวข้อใดถูกต้อง

- ก. ข้อ 1 ข. ข้อ 2
ค. ข้อ 1 และ 2 ง. ข้อ 1,2 และ 3
18. เด็กคนหนึ่งนั่งอยู่ที่ขอบสระน้ำแล้ววิ่งไปกระทุกผิวน้ำเป็นจังหวะสม่ำเสมอ 2 ครั้ง/วินาที จะปรากฏคลินิคแผ่กระจายออกไปโดยรอบ ถ้าคลินิคลุกแรกเคลื่อนที่ไปได้ระยะทาง 10 เมตร ในเวลา 8 วินาที จงหาความยาวคลินิคผิวน้ำนี้

- ก. 0.625 เมตร ข. 1.250 เมตร
ค. 4.000 เมตร ง. 5.000 เมตร

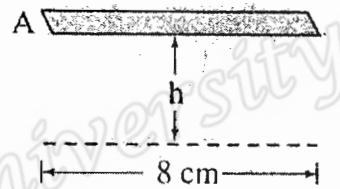
19. ข้อใดคือความหมายของการซ้อนทับคลินิค

- ก. คลินิค 2 คลินิคเคลื่อนที่มาพับกันแล้วเกิดการรวมกันให้คลินิคใหม่ที่มีลักษณะต่างจากเดิม
ข. คลินิค 2 คลินิคเคลื่อนที่มาพับกันจะซ้อนกันลักษณะขนมนั้น
ค. คลินิค 2 คลินิคเคลื่อนที่มาพับกันแล้วการกระจัดมีค่าเป็นศูนย์เสมอ
ง. คลินิค 2 คลินิคเคลื่อนที่มาพับกันแล้วการกระจัดที่ทำแน่นทั้งๆ จะเหมือนเดิม

20. ลักษณะของคลินิคเกิดขึ้นในสปริงจัดเป็นคลินิคชนิดใด

- ก. คลินิคตามยาว ข. คลินิคตามยาว
ค. คลินิคเส้นตรง ง. เป็นทั้ง ก และ ข

21. จากรูป S เป็นแหล่งกำเนิดคลินิคต่อเนื่องในสถานคลินิค P เป็นจุดซึ่งอยู่ห่างจาก S ออกไปเป็นระยะ 8 เซนติเมตร และ A เป็นตัวสะท้อนอย่างทราบว่า A จะต้องอยู่ห่างจากแนว SP อย่างน้อยที่สุดเท่าใด จึงจะทำให้ P เป็นจุดปฏิบัติ (กำหนดให้ความยาวคลินิคเท่ากับ 2 เซนติเมตร)

- ก. 2 เซนติเมตร ข. 3 เซนติเมตร
ค. 4 เซนติเมตร ง. 8 เซนติเมตร

22. การแทรกสอดของคลินิค คือ อะไร

ก. การซ้อนทับของคลินิคต่อเนื่องจากสองแหล่งที่เคลื่อนมาพับกัน

- ข. การกล่าวคลินิคที่เคลื่อนที่ผ่านกันไปแล้ว
ค. เป็นวิธีการกำหนดขนาดของแอมปลิจูด
ง. เป็นวิธีการคำนวณหาไฟฟ้าของคลินิค

23. คำกล่าวต่อไปนี้ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. คลินิคที่เกิดขึ้นเมื่อคลินิคเมื่อกัน 2 ชุดเคลื่อนที่ผ่านตัวกลางเดียวกันในทิศทางตรงข้ามกัน

ข. เมื่อคลินิคเคลื่อนที่ผ่านช่องเปิดที่มีความกว้างเท่ากับความยาวคลินิค แล้วคลินิคจะแผ่ออกจากช่องเปิดเสมือนมาจากแหล่งกำเนิดคลินิควงกลม

ค. เมื่อคลินิคที่เกิดขึ้นเมื่อคลินิคที่จากเขตน้ำลึกเข้าไปยังเขตน้ำตื้น โดยที่ทิศของการเคลื่อนที่ตั้งฉากกับรอยต่อ ความยาวคลินิคจะลดลงโดยที่ขนาดความเร็วคลินิคไม่เปลี่ยนแปลง

ง. นำเข้าในลอนและเขอกที่ทำจาก

- ต้ายผูกติดกันตรงตำแหน่ง ก เมื่อสะบัดปลาย เชือกในลอนจะเกิดคลื่นสะท้อนตรงตำแหน่ง ก โดยจะมีเฟสเดียวกันกับคลื่นตกรอบ
24. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเมื่อเกิดคลื่นดล
 ก. พลังงานถูกส่งผ่านไปพร้อมกับคลื่น
 ข. ตำแหน่งสัมคลื่นเท่ากันท่อน้ำภาคมีระยะ
 กระจัดมากที่สุด
 ค. อนุภาคตัวกลางไม่มีการเคลื่อนที่เลยเมื่อ
 คลื่นเคลื่อนผ่าน
- ง. การสั่นของอนุภาคตัวกลางมีความเร็วคงตัว
25. เมื่อเกิดปรากฏการณ์การแทรกสอด
 ปริมาณใดของคลื่นที่มีการเปลี่ยนแปลง
 ก. ทิศทางการเคลื่อนที่ ข. ความถี่
 ค. ความยาวคลื่น ง. แอมเพลจูด
26. คลื่นน้ำความยาวคลื่นเท่าใดจะทำให้เกิด
 บัพทั้งหมด 4 บัพรอบแนวกึงกลางของช่องเปิด
 เมื่อคลื่นเคลื่อนที่ผ่านช่องเปิดที่มีความกว้าง
- 2.2 เชนติเมตร
 ก. 0.5 เชนติเมตร ข. 1.0 เชนติเมตร
 ค. 1.5 เชนติเมตร ง. 2.5 เชนติเมตร
27. คลื่นผิวน้ำเคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 4 เมตร/
 วินาที โดยระยะห่างสัมคลื่นที่อยู่ติดกันเท่ากับ
 8 เมตร จงหาว่าคลื่นผิวน้ำที่จะเคลื่อนที่ผ่าน
 จุดๆหนึ่งนาทีละกี่ถูกคลื่น
 ก. 0.5 ถูก
 ข. 2.0 ถูก
 ค. 30 ถูก
 ง. 40 ถูก
28. คลื่นเส้นเชือกเคลื่อนที่โดยมีคาบเท่ากับ
 0.05 วินาที และมีระยะห่างระหว่างสัมคลื่นกับ
 ห้องคลื่นที่อยู่ติดไปเท่ากับ 6 เชนติเมตร จงหา
 อัตราเร็วคลื่น
 ก. 0.30 เมตร/วินาที
 ข. 0.60 เมตร/วินาที
 ค. 1.20 เมตร/วินาที
 ง. 2.40 เมตร/วินาที

29. แหล่งกำเนิดอาพาธ หมายถึงอะไร
 ก. แหล่งกำเนิดคลื่นที่ระยะห่างระหว่าง
 แหล่งกำเนิดมีค่าคงที่
 ข. แหล่งกำเนิดคลื่น 2 แหล่งที่มีความถี่
 เท่ากัน ความยาวคลื่นเท่ากัน และเฟสตรงกัน
 ค. แหล่งกำเนิดคลื่นที่มีอัตราเร็วการ
 เปลี่ยนแปลงความเร็วที่มีค่าคงที่
 ง. แหล่งกำเนิดคลื่น 2 แหล่งที่อัตราการเพิ่ม
 ความถี่ เท่ากับ อัตราการลดความถี่
30. หลักการของอย่างแกนส์ ใช้อธิบายสมบัติใด
 ของคลื่น
 ก. การสะท้อน ข. การหักเห
 ค. การแทรกสอด ง. การเลี้ยวเบน
31. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
 ก. เมื่อมีการแทรกสอดของคลื่น ย่อมมีการ
 เลี้ยวเบนเกิดขึ้นด้วยเสมอ
 ข. เมื่อมีการเลี้ยวเบนของคลื่น ย่อมมีการ
 แทรกสอดเกิดขึ้นด้วยเสมอ
 ค. เมื่อมีการเลี้ยวเบนของคลื่น ย่อมมีการหัก
 เหแทรกสอดเกิดขึ้นด้วยเสมอ
 ง. การเลี้ยวเบนของคลื่นเกิดขึ้นได้เฉพาะ
 คลื่นตามขวางเท่านั้น
32. บัพ หมายถึงอะไร
 ก. ตำแหน่งที่สัมคลื่นรวมกับสัมคลื่น
 ข. ตำแหน่งที่มีเฟส 90 องศาของคลื่นแหล่ง
 หนึ่งรวมกับเฟส 90 องศาของคลื่นอีกแหล่ง
 หนึ่ง
 ค. ตำแหน่งที่การกระจัดมากที่สุด
 ง. ตำแหน่งที่การกระจัดมีค่าเป็นศูนย์
33. เส้นปฏิบัพ คืออะไร
 ก. เส้นที่ลากเข้ามต่อปฏิบัพที่อยู่ติดไป
 ข. เส้นที่ลากผ่านตำแหน่งปฏิบัพที่มีเฟส 45
 องศา
 ค. เส้นที่ลากเข้ามต่อจุดปฏิบัพที่มีเฟส
 ต่างกัน 90 องศา
 ง. เส้นที่ลากเข้ามต่อระหว่างแหล่งกำเนิด
 คลื่นที่ทำให้เกิดปฏิบัพ

34. คลื่นนิ่ง หมายถึง

- ก. คลื่นที่อนุภาคของตัวกลางอยู่นิ่งกับที่
- ข. คลื่นที่หยุดการถ่ายทอดพลังงาน
- ค. คลื่นที่เกิดการแทรกสอดให้ตำแหน่งบีบ
และปฏิบัปค์ที่
- ง. คลื่นที่ไม่ได้เกิดการแทรกสอดกัน

35. ข้อใดต่อไปนี้ก่อร้ายภัยต้อง

- ก. ตำแหน่งที่สันคลื่นพบท้องคลื่น ณ
ตำแหน่งนั้นจะเกิดการแทรกสอดแบบหักล้าง
กัน
- ข. การแทรกสอดจะเกิดขึ้นได้ต้องมีความถี่
เท่ากัน
- ค. การแทรกสอดจะเกิดได้เฉพาะตำแหน่งที่
เป็นสันคลื่นหรือห้องคลื่น
- ง. การแทรกสอดจะเกิดได้ คลื่นทั้งสองต้อง^{มีความยาวคลื่นเท่ากัน}

36. เมื่อเกิดปรากฏการณ์การเลี้ยวเบน ปริมาณ
ใดของคลื่นที่มีการเปลี่ยนแปลง

- ก. ทิศทางการเคลื่อนที่   ข. ความถี่
- ค. ความยาวคลื่น   ง. แอมเพลจูด

37. คลื่นชนิดหนึ่งมีความถี่ 100 เฮertz
เคลื่อนที่

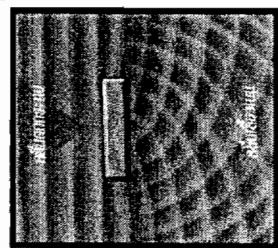
ระหว่าง A และ B ซึ่งมีระยะห่าง 600 เมตรได้
ใน^{เวลา 2 วินาที} อยากรابว่า ระยะห่าง AB นี้
จะมี^{ความยาวคลื่นกี่ช่วงคลื่น}

ก. 150	ข. 200
ค. 300	ง. 500

38. ข้อใดหมายถึงการเลี้ยวเบนของคลื่น

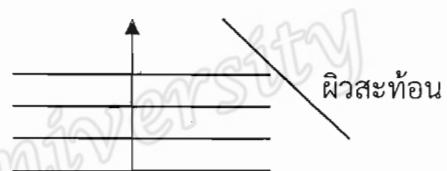
- ก. ปรากฏการณ์ที่คลื่นอ้อมไปทางด้านหลังสิ่ง
กีดขวาง
- ข. ปรากฏการณ์ที่คลื่นเปลี่ยนทิศทางการ
เคลื่อนที่
- ค. ปรากฏการณ์ที่คลื่นชนสิ่งกีดขวางแล้ว
ย้อนกลับในแนวเดิม
- ง. ปรากฏการณ์ที่คลื่นเคลื่อนที่ในทิศทางเดิม
ตลอดเวลา

39. จากรูปแสดงสมบัติอะไรของคลื่น

- ก. การสะท้อน
- ข. การหักเห

- ค. การแทรกสอด
- ง. การเลี้ยวเบน

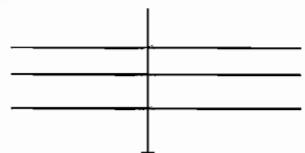
40. เมื่อคลื่นหน้าตรงเคลื่อนที่กระทบสิ่งกีด
ขวาง ดังรูป คลื่นสะท้อนจะเคลื่อนที่ตามรูป
ใด

หน้าคลื่นและทิศทางคลื่นตกรอบ

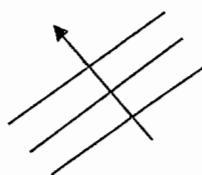
ก.

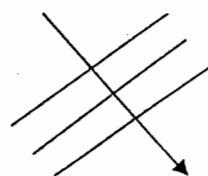
ข.

ค.

ง.

ภาคผนวก ฉ
การวิเคราะห์ข้อมูล การหาค่าต่างๆ

1. การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) เรื่อง คลื่น ค่า (IOC) ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.33-1 แต่ค่า (IOC) ที่ควรนำมาใช้ ควรมีค่า > 0.50 ขึ้นไป แสดงผลดังตารางที่ 1 ดังนี้

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เขียนรายงาน			รวม	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	+1	3	1
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	+1	3	1
7	+1	+1	+1	3	1
8	+1	+1	+1	3	1
9	1	1	0	2	0.67
10	-1	1	1	2	0.33
11	-1	1	1	2	0.33
12	1	0	1	2	0.67
13	1	1	1	3	1
14	1	1	1	3	1
15	1	1	1	3	1
16	1	1	1	3	1
17	1	1	1	3	1
18	1	1	1	2	0.67
19	1	1	1	3	1
20	1	1	1	3	1
21	-1	1	1	2	0.33
22	1	1	1	3	1
23	1	1	1	3	1
24	1	1	1	3	1
25	1	1	1	3	1
26	1	0	1	2	0.67
27	1	1	1	3	1
28	1	1	1	3	1
29	1	1	0	2	0.67

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
30	0	1	1	2	0.67
31	1	1	1	3	1
32	1	1	1	3	1
33	1	1	1	3	1
34	1	1	1	3	1
35	1	1	1	3	1
36	1	1	1	3	1
37	1	1	1	3	1
38	1	1	1	3	1
39	1	1	1	3	1
40	1	0	1	2	0.67

จากตารางที่ 1 พบร่วมค่า (IOC) ที่ต้องอยู่ระหว่าง 0.33-1 แต่ค่า (IOC) ที่ควรนำมาใช้ ควรมีค่า > 0.50 ขึ้นไป

2.ค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพิสิกส์ เรื่อง คลื่น จะมีค่าระหว่างอยู่ 0.200-0.778 แสดงผล ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ข้อ N	จำนวนทั้งหมด	N/2	R_u	R_i	ค่าอำนาจจำแนก
					P
1	45	22.5	10	0	0.330
2	45	22.5	10	2	0.667
3	45	22.5	9	1	0.556
4	45	22.5	12	0	0.578
5	45	22.5	9	2	0.667
6	45	22.5	10	5	0.778
7	45	22.5	9	6	0.778
8	45	22.5	12	6	0.889
9	45	22.5	9	0	0.200
10	45	22.5	11	0	0.400
11	45	22.5	7	0	0.280
12	45	22.5	7	1	0.400
13	45	22.5	12	8	0.890
14	45	22.5	12	7	0.890
15	45	22.5	7	0	0.200
16	45	22.5	7	2	0.400
17	45	22.5	10	1	0.510
18	45	22.5	5	0	0.110
19	45	22.5	9	1	0.510
20	45	22.5	9	0	0.467
21	45	22.5	4	0	0.110
22	45	22.5	9	1	0.556
23	45	22.5	8	1	0.600
24	45	22.5	10	2	0.600
25	45	22.5	10	1	0.600
26	45	22.5	5	0	0.110
27	45	22.5	5	0	0.110
28	45	22.5	7	0	0.200
29	45	22.5	11	2	0.533
30	45	22.5	8	0	0.280

ข้อ N	จำนวนทั้งหมด	N/2	R_u	R_i	ค่าอำนาจจำแนก
					P
31	45	22.5	10	5	0.467
32	45	22.5	12	3	0.778
33	45	22.5	12	4	0.778
34	45	22.5	8	2	0.510
35	45	22.5	9	4	0.667
36	45	22.5	12	5	0.840
37	45	22.5	9	0	0.400
38	45	22.5	9	0	0.330
39	45	22.5	8	0	0.422
40	45	22.5	7	0	0.156

จากตารางที่ 2 พบร้า ค่าความยก (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพิสิกส์ เรื่อง คลื่น จะมีค่าระหว่างอยู่ 0.20 – 0.77

3.ค่าความยาก (P), ค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพิสิกส์ แสดงผล ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ข้อ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
	(P)	(r)
1	0.330	0.44
2	0.667	0.35
3	0.556	0.35
4	0.578	0.53
5	0.667	0.31
6	0.778	0.22
7	0.778	0.13
8	0.889	0.26
9	0.200	0.40
10	0.400	0.48
11	0.280	0.31
12	0.400	0.26
13	0.890	0.17
14	0.890	0.22
15	0.200	0.31
16	0.400	0.22
17	0.510	0.40
18	0.110	0.22
19	0.510	0.35
20	0.467	0.40
21	0.110	0.17
22	0.556	0.45
23	0.600	0.31
24	0.600	0.35
25	0.600	0.40
26	0.110	0.22
27	0.110	0.22
28	0.200	0.31
29	0.533	0.40
30	0.280	0.35

ข้อ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
	(P)	(r)
31	0.467	0.22
32	0.778	0.40
33	0.778	0.35
34	0.510	0.27
35	0.667	0.22
36	0.840	0.31
37	0.400	0.40
38	0.330	0.40
39	0.422	0.35
40	0.156	0.31

จากตารางที่ 3 พบร่วม ค่าความยาก (p), ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์

ค่าความยาก (p) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.200-0.778

ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.13-0.48 แต่ค่าที่เหมาะสมควรเลือกใช้ ค่าอยู่ระหว่าง 0.2-1

3. ค่าความเที่ยง (r_{xx}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ค่าความเที่ยง (r_{xx}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถวิเคราะห์ได้ ค่า 0.95 ซึ่งเป็นค่าที่แสดงว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง คลื่น สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ผลเป็นอย่างดี

4. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคะแนนรวมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพิสิกส์ เรื่อง คลื่น ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design กับการออกแบบการเรียนรู้ตามคู่มือครูของ สสวท. ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แสดงผล ดังตารางที่ 4

เลขที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	(BD)	(IPST)
	คะแนน 30 คะแนน	คะแนน 30 คะแนน
1	28	26
2	26	27
3	29	29
4	25	26
5	27	20
6	25	22
7	25	25
8	27	23
9	28	22
10	28	23
11	27	25
12	27	25
13	25	23
14	24	22
15	27	24
16	24	23
17	27	22
18	26	20
19	25	23
20	26	20
21	27	23
22	24	22
23	22	22
24	25	21
25	24	23
26	29	24
27	26	23

เลขที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	(BD)	(IPST)
	คะแนน 30 คะแนน	คะแนน 30 คะแนน
28	25	22
29	24	22
30	26	22
31	24	23
32	25	24
33	25	23
34	18	18
35	20	15
36	18	17
37	25	17
38	22	15
39	22	18
40	21	17
41	19	16
42	18	16
43	17	14
44	15	16
45	14	17
จำนวน 45 คน		
คะแนนเฉลี่ย	$\bar{X} = 24.022$	$\bar{X} = 21.333$
S.D.	3.6648	3.5355
t-test		3.544 * *

** $P > .05$

ภาคผนวก ฉ
ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลองระหว่าง
กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	S^2	ค่า t
กลุ่มทดลอง	45	24.0222	3.6648	13.4307	3.544*
กลุ่มควบคุม	45	21.3333	3.5355	12.4997	

* $P < .05$

เมื่อทดสอบสภาวะแห่งความแปรปรวนของคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง คลื่น ของ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม พบว่า ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกัน และผลการทดสอบค่า t (t-test) พบว่า ปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 นั่นคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง คลื่น ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design กับการออกแบบการเรียนรู้ของสสวท. ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ภาคผนวก ช
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๔๒๑.๒.๐๗๐๕/ ว ๐๐๖

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๘๑ ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลครุสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉวีวรรณ อัญญาคิริกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design และแบบทดสอบ

๒. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

ด้วย นางสาวนูร์อัลวนี มอลอ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพิสิกส์ เรื่อง คลื่น ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design กับการออกแบบการเรียนรู้ตามคู่มือครู ของสสวท. ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรเทพ เมืองแม่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา ได้เลือกเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้าน แผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาการ จึงโปรดขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ ตรวจสอบเครื่องมือ ตลอดทั้งให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อ นักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือ ดังกล่าว จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุทธิศักดิ์ โภชนกุล)

รักษาการแทนหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

โทรศัพท์/โทรสาร ๐๗๓-๓๓๓๐๙๕

ที่ ศธ ๐๔๒๑.๒.๐๗๐๕/ว ๐๐๙

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๘๑ ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลสรุสุมมิลล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๘๔๐๐

๓ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

เรียน อาจารย์อelix หยาด สนิโช

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design และแบบทดสอบ

๒. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

ด้วย นางสาวนูร อ้วลวนี มอลו นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง คลื่น ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design กับการออกแบบการเรียนรู้ตามคู่มือครุ ของสสวท. ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรเทพ เมืองแม่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ในการนี้ ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา ได้เลือกเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้าน แผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาการ จึงได้ขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ ตรวจสอบเครื่องมือ ตลอดทั้งให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือ ดังกล่าวด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุทธิศักดิ์ ไกชนุกุล)

รักษาการแทนหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

โทรศัพท์/โทรสาร ๐๗๓-๓๓๓๐๕๕

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๔/๒๐๐๙

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๘๑ ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลกรู升มีแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

เรียน อาจารย์อับดีน ยะแซสามาภ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design และแบบทดสอบ

๑. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

ด้วย นางสาวนูร อัลวนี มลอ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพิสิกส์ เรื่อง คลื่น ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design กับการออกแบบการเรียนรู้ตามคู่มือครู ของสสว. ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรเทพ เมืองมณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา ได้เลือกให้น่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้าน แผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาการ จึงโปรดขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ ตรวจสอบเครื่องมือ ตลอดทั้งให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือ
ดังกล่าว จักเป็นพระคุณยิ่ง

(นายพุทธิศักดิ์ โภชนกุล)

รักษาการแทนหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

โทรศัพท์/โทรสาร ๐๗๓-๓๓๓๐๙๕